

Vagi-se'n

senyor Aznar,

vagi-se'n!

Prestige, PER, codi penal: unim les lluites

gener 2003-donatiu 1,50 euros

Presentació:

"Vagi-se'n senyor Aznar, vagi-se'n" pàg. 3

III. L'impacte

pàg 12-14

I. Responsables

pàg 4-8

IV. Respostes

pàg 15-22

II. Política del PP

Declaracions oficials

pàg 9-11

pàg 2 i 27

V. Solidaritat

pàg 23-28

Declaracions oficials

A Corcubi3n, amb elles s'havia fet la llufa dels innocents d'aquest any:

"YA HA PASADO EL PELIGRO M3S GRAVE".
Manuel Fraga, (15/11/02).

"AFORTUNADAMENTE LA R3PIDA INTERVENCI3N DE LAS AUTORIDADES ESPA3NOLAS ALEJANDO EL BARCO DE LAS COSTAS HA PERMITIDO QUE NO TEMAMOS UNA CAT3STROFE ECOL3GICA NI GRANDES PROBLEMAS PARA LOS RECURSOS PESQUEROS". *Miguel A Arias Cañete, Ministro de Pesca, (16/11/02).*

"NO SE PUEDE HABLAR DE MAREA NEGRA; SON MANCHAS NEGRAS Y DISPERSAS". *J.L.L3pez Sors, Director General de la Marina Mercante. (17/11/02)*

"TODO EL FUEL DERRAMADO QUE TEN3A QUE LLEGAR A LA COSTA GALLEGA YA HA LLEGADO". *Enrique L. Veiga, Conselleiro de Pesca de la Xunta. (17/11/02).*

"LA XUNTA VA A DAR A LAS 4.000 FAMILIAS AFECTADAS EL TURR3N Y SI LUEGO PUEDE VENIR EL MAZAP3N POR PARTE DEL GOBIERNO CENTRAL Y DE LA UE, MEJOR".
Enrique L. Veiga, Conselleiro de Pesca. (17/11/02).

"EL VERTIDO EST3 CONTROLADO. NO SE VAN A DERIVAR CONSECUENCIAS PARA LAS POBLACIONES PESQUERAS DE LA ZONA NI PARA LAS ESPECIES MARINAS GRACIAS A LA R3PIDA ACTUACI3N DE LAS AUTORIDADES". *Miguel A Arias Cañete, Ministro de Pesca. (18/11/02)*

"LAS COSAS SE HAN HECHO RAZONABLEMENTE BIEN. EL BARCO SE HUNDI3 A UNA DISTANCIA RAZONABLE Y PRUDENCIAL". *Mariano Rajoy, Vicepresidente del Gobierno. (18/11/02)*

"EL DESTINO DEL FUEL EN EL FONDO DEL MAR ES CONVERTIRSE EN ADOQU3N".
Arsenio Fdez de Mesa, Delegado del Gobierno en Galicia, (19/11/02).

"EL BUQUE EST3 PROBABLEMENTE, AL FONDO". *Arsenio Fdez de Mesa, Delegado del Gobierno en Galicia (19/11/02).*

"HAY UNA CIFRA CLARA, Y ES QUE LA CANTIDAD QUE SE HA VERTIDO NO SE SABE". *Arsenio Fdez de Mesa, Delegado del Gobierno en Galicia (21/11/02).*

"EL GOBIERNO HA ACTUADO CON DILIGENCIA. NOSOTROS HEMOS SEGUIDO ESTO DESDE EL PRIMER MOMENTO, NO HAY QUE OLVIDAR QUE EL DIRECTOR GENERAL DE COSTAS EST3 AQU3 DESDE EL S3BADO". *Jaume Matas, Ministro de Medio Ambiente (21/11/02).*

"LA 3LTIMA MANCHA DE FUEL PARECE QUE SE VA A ACERCAR A LA MISMA ZONA EN LA QUE ESTAMOS AHORA (BARRAÑ3N), PERO LO 3NICO QUE SE PUEDE DECIR ES QUE HOY SUBIR3 HACIA ARRIBA".
Carlos del 3lamo, Conselleiro de Medio Ambiente (21/11/02)

"ESTOY DONDE TENGO QUE ESTAR. DIOS Y SANTIAGO NOS VAN A AYUDAR". *Manuel Fraga (22/11/02).*

"EL GOBIERNO HA RESPONDIDO CON DILIGENCIA". *Aznar, Presidente del Gobierno (22/11/02)*

"SE HA ACTUADO DE FORMA COORDINADA Y DILIGENTE ANTE LA CAT3STROFE". *Francisco 3lvarez Cascos, Ministro de Fomento, en el Senado (22/11/02)*

"HAY UNA CIFRA CLARA, Y ES QUE LA CANTIDAD QUE SE HA VERTIDO NO SE SABE". *Arsenio Fdez de Mesa, Delegado del Gobierno en Galicia (22/11/02)*

"NUESTRA INFORMACI3N HA SIDO PRECISA, EXHAUSTIVA Y SOBRE PAR3METROS TOTALMENTE MEDIBLES". *Francisco 3lvarez Cascos, Ministro de Fomento (23/11/02).*

"AFECTA A UNA PARTE IMPORTANTE DE A CORU3A, PERO NO ES UNA MAREA NEGRA".
Mariano Rajoy, vicepresidente del gobierno. (23/11/02)

"NADIE PUEDE SABER LO QUE PASA A 3.500 M. DE PROFUNDIDAD, DONDE EST3N AHORA LOS TANQUES". *Arsenio Fdez de Mesa, Delegado del Gobierno en Galicia (23/11/02).*

(segueix p3g- 27)

El 6 de gener tornaven les tres companyes de LI que havien viatjat a Galícia per a posar-nos en contacte amb les organitzacions que estan implicades allà en la lluita contra el fuel del Prestige. El viatge era la continuació del compromís adquirit després de la gira de companyes i companys gallecs ressenyada en aquestes mateixes pàgines, i aquesta, al seu torn, del viatge a Galícia d'una companya de la UdG. Tot un procés per a posar-nos al servei d'una lluita que ha posat al descobert, una vegada més, el caràcter del govern del PP.

Aquest dossier té la pretensió de reflectir retalls de l'experiència del poble gallec com a elements vius d'una denúncia sense pal·liatius al govern del PP. Una tasca que emprenem recopilant els materials que ens van facilitar des de la CUT en el terreny sindical, l'FPG en el polític, ERVA en el d'impacte en el medi, el recorregut per les Ries Altes, els musclaires de la Ria de Arousa o el patró major de la Cofradia de Pobra do Caramiñal... tant com la recopilació de l'altra cara, la de la solidaritat, des del viatge de la UdG a finals de novembre, o el treball en les plataformes.

I diem denúncia sense pal·liatius perquè la catàstrofe del Prestige provocada per la política i l'actuació del govern d'Aznar –acompanyada a Galícia per la conducta de Fraga– no pot quedar sense resposta. Perquè primer amb la lluita contra el fuel, després amb les mobilitzacions massives de Santiago, Vigo, Pontevedra, A Coruña, Vigo altra vegada..., els pescadors i mariscadors gallecs en primer lloc

i el conjunt de la població darrera d'ells, ens marquen el camí. Perquè no va ser un *accident*, sinó el resultat d'una política sotmesa als dictats de les multinacionals, en aquest cas petroleres; entestada en la reducció impositiva a aquells que fan diners a qualsevol preu mentre el dèficit zero completa el cercle i desarticula qualsevol mecanisme preventiu. Perquè aquesta mateixa lògica nega els mitjans materials i humans necessaris per a la neteja i la reducció d'un impacte que empeny a la incertesa milers de persones, a més de la catàstrofe mediambiental. Perquè, com una cortina de fum, proven d'utilitzar els milers de voluntaris perquè sembli *que es fa*, quan és del tot impossible pal·liar-lo amb mans i voluntat. Perquè la seva irresponsabilitat fins i tot fa difícil emprendre accions judicials contra les empreses responsables del Prestige per a què paguin amb els seus beneficis part d'allò que han provocat –a diferència del que va fer EUA amb l'Exxon-Valdés, o França amb l'Erika–. Perquè per amagar la seva conducta, han mentit i censurat...

I, malgrat tot, ni des del PSOE ni des del BNG s'han impulsat accions que expressessin la solidaritat massiva en mobilitzacions que a nivell estatal exigissin els mitjans i les responsabilitats polítiques en què havia incorregut el govern d'Aznar. Al contrari, han tancat les iniciatives als

Congressos i Parlaments, despullant de força la solidaritat per a reduir-la a voluntariat quan no a activitats culturals. No ha estat diferent el paper d'IU ni al Congrés, ni a CCOO. Les centrals sindicals, començant per CCOO i UGT, però seguint amb la CIGA, s'han negat a traduir la lluita del poble gallec –i de la resta de l'estat després d'ell– en lluita de classes, impeding enfrontar alhora a les patronals que se'n beneficien i el govern que les avala. Han negat la vaga general i l'extensió del conflicte a nivell estatal a les fàbriques i les oficines. Però és més, han aïllat Galícia de la resta de conflictes candents per al govern d'Aznar: la lluita d'andalusos i extremerys contra el PER i la dels bascos per les llibertats. No hi ha hagut ni una sola crida a unir-se per forçar un govern que feia tentines que donés allò que era necessari per a pobles i treballadors. Al contrari, la convocatòria de vaga general d'UGT i CCOO exigint el PER s'ha ajornat fins el febrer per donar aire al govern d'Aznar que s'ofegava en fuel. Més encara, quan aquest, arraconat per la seva defensa sense límits dels beneficis patronals i el dèficit pressupostari zero, incrementa les penes del codi penal

com a única resposta que és capaç de donar al *chapapote* del Prestige i a la indignació del poble gallec, el PSOE i el BNG corren a socórrer-lo reforçant el front antidemocràtic d'un règim i un estat instal·lats d'esquenes al carrer.

El nostre viatge a Galícia tenia un objectiu: veure la manera més eficaç per convertir la lluita gallega en eix de la lluita estatal, vertebrant un

moviment sobre la base de les reivindicacions que els treballadors i el poble gallec consideressin centrals i conjuminar-la amb l'exigència intransigent de responsabilitats al govern central. Una lluita que difícilment pot triomfar si la fan tots sols, però sí si convergeix amb la resta dels treballadors i pobles de l'estat, començant pels jornalers que reivindiquen el PER. En tornar de Galícia, i més que mai, ens hem ratificat en aquest objectiu, així com que l'únic mètode pel qual la solidaritat pot ser realment efectiva és partint d'allò que exigeixen aquells que es troben al capdavant de la lluita. I és ben senzill, demanen solucions i no les dóna qui hauria de fer-ho, així que haurem de recordar-li a Aznar les seves pròpies paraules -canviant el subjecte-:

"Vagi-se'n senyor Aznar, vagi-se'n".

"Vagi-se'n senyor Aznar, vagi-se'n"

LI

De globalització i petroliers

Fa unes quantes setmanes, i a Madrid, vaig rebre una invitació per participar, gairebé d'improvís, en la presentació pública de la plataforma "Nunca Más". Obligat a dir unes paraules sense haver-les preparat, durant un parell de minuts vaig glossar la relació —que vaig intuir— entre la catàstrofe del Prestige i la globalització neoliberal en curs (...). Amb el pas dels dies m'he afermat en la percepció que, per desgràcia, la catàstrofe esmentada, en les seves dimensions tan diverses, és una metàfora escaient dels desaforaments que envolten la modalitat de globalització que patim.

I és que, i d'antuvi, el que ha passat davant de la costa occidental de Galícia ha il·lustrat de forma dramàtica allò que apareix com la prioritització rotunda dels interessos privats. Així ho demostren com poques coses dos fets: si el primer

és l'absència impresentable de mesures de prevenció d'aquest tipus d'accidents per part de les autoritats espanyoles, el segon l'aporta la decisió d'aquestes en el sentit d'acatar, sense resistència, els criteris avalats per l'armador del petrolier. Amb el pas del temps hem tingut coneixement, a més, que el nostre govern —que consent l'utilització, per part d'empreses espanyoles, de bucs monocasc— no pot donar lliçons a ningú, i això malgrat algun espasme de rigor provisional com el que, una mica patèticament, va convidar a retirar-se fora de les dues-centes milles un buc de dubtosa condició... que després va recalcar al port d'Algesires. La cosa lògica és preguntar-se si algú ha tingut a bé d'escollir els avisos generats per accidents anteriors i si algú està disposat a aplicar, de debò, les lleis, fins i tot en detriment dels interessos d'uns quants.

A primera vista no és senzill establir un vincle entre allò que ha passat amb el Prestige i un altre dels trets

de la globalització neoliberal: una aposta deslocalitzadora que convida a traslladar a altres països empreses senceres tot buscant, gairebé sempre, salaris més baixos, avantatges fiscals i sota règims autoritaris que permetin obtenir el guany més descarnat. I, tot i això, són pràctiques de caire visiblement deslocalitzador les que expliquen el perquè de tants bucs portadors de banderes de conveniència, l'enorme dificultat pel que fa a identificar als responsables finals i, en suma, el concurs de mariners que, escassament formats, són objecte d'una explotació evident.

Tampoc no manca la relació entre l'accident que ens interessa i un altre dels trets que vertebraren la globalització neoliberal, en la forma de l'acceleració espectacular a què hem arribat per unes fusions de capitals que dibuixen un planeta en el qual el poder es troba avui molt més concentrat que un parell de decennis enrera. Tot i que es fa difícil identificar els responsables últims

elroto@inicia.es

Què hi ha darrere del Prestige?

En èpoques de crisi com la d'ara, augmentar la taxa de beneficis dels grans armadors només s'aconsegueix amb una disminució important de les inversions en la construcció i/o manteniment dels bucs i amb la sobreexplotació dels treballadors. Paral·lelament en els darrers anys, les normatives que regeixen el transport marítim s'han endurit en països com els EUA o a la UE. El cas del Prestige ens serveix com exemple de com els armadors han trobat els mecanismes que els permeten saltar-se aquestes normatives.

de l'accident del Prestige, les petjades que han anat deixant ens emplacen en la línia d'un dels gegants russos del petroli i col·loquen inequívocament en primer pla un negoci, el de les matèries primeres energètiques, al qual semblen obeir molts dels fluxos militars d'ara mateix. Sense anar més lluny, amb prou feines entendriem la ràtzia nord-americana a Afganistan i l'agressivitat creixent de Washington cap a Iraq sense invocar la clau que ens ocupa. El creixement experimentat pel tràfic de petrolers procedents de Rússia remet, d'altra banda, a martingales com les que han anat teixint, a la rebotiga, Washington i Moscou

Hi ha qui sosté, en un altre terreny, que la modalitat de globalització que s'ha anat imposant comporta, també, un engreixament formidable de les xarxes del crim organitzat. Sembla fora de dubte que molts dels moviments -parlem ara dels de caire

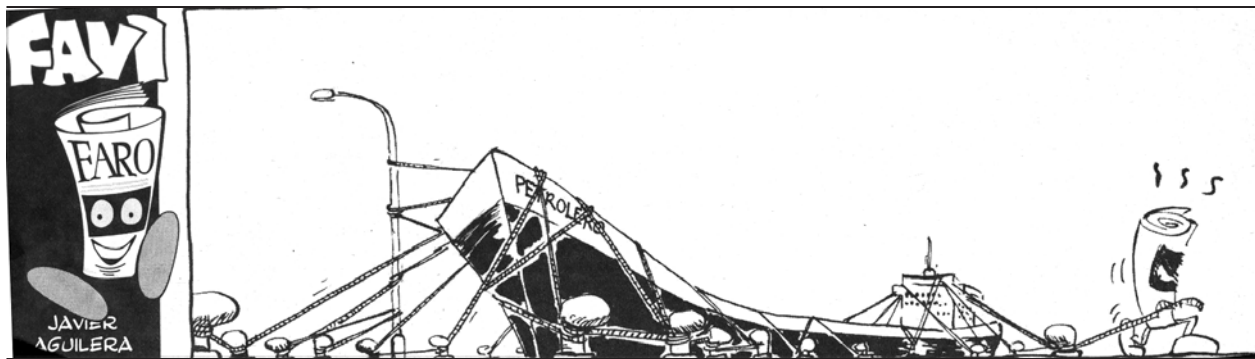
econòmic- d'un buc com el Prestige han reclamat, i de moltes maneres diferents, el concurs de pràctiques clandestines. No només això: encara s'ha d'esbrinar una qüestió tan espinosa com és la relativa als abocaments il·legals que, aprofitant la tessitura, han cobrat cos a les costes del Cantàbric, en allò que sembla una il·lustració més del vigor de comportaments en què les normes més elementals són objecte d'oblit.

Afegim, en fi, que la voràgine de la globalització neoliberal ha tingut, amb la tragèdia gallega, un parell de reflexos més. El primer l'han aportat tants mitjans de comunicació lliurats a una manipulació visible del que passava i dramàticament servils amb el poder. El seu propòsit, lluny d'informar, ha consistit abans que res en minimitzar la catàstrofe a través de l'ocultació de dades rellevants i de l'assumpció acrítica -que per força havia de pro-

vocar un somriure- de versions oficials dels fets que s'han desmentit ràpidament. El segon dels reflexos obliga a recordar que, en un reflex d'allò que s'aprecia en bona part del globus gràcies als emergents moviments de resistència global, la major part de les vegades ha estat la nostra societat civil, i no pas les autoritats ni les forces armades, qui ha entès amb rapidesa què calia fer davant del desastre. I és que la formidable estratègia de desmobilització popular que la globalització en curs sembla que reclama no està assolint, per fortuna, els efectes desitjats.

Carlos Taibo és professor de Ciència Política a la UNAM.

Article reproduït de la web de Paz Ahora, amb autorització de l'autor. 15/1/03

El Prestige pertany a la societat Mare Shipping Inc. domiciliada a Libèria -país en què les lleis no permeten arribar amb seguretat a la identitat de l'accionista de la societat- i navegava amb bandera de conveniència de les Bahames. Mare Shipping Inc. és propietària només del petrolier que ara jeu a més de 3.600 metres. Per poder dirimir responsabilitats en cas d'accident, els grans armadors creen societats que són propietàries només d'un buc, conegudes com monobuc, i aquest és el seu únic bé registrat en nom de la societat. En cas d'accident amb el buc s'enfonsa la companyia i tots els béns amb els quals hauria de respondre davant de la justícia ja que la normativa actual només permet actuar sobre el propietari

directe.

Moltes vegades ni tan sols és possible saber qui s'amaga darrere de les societats pantalla, com ha passat en el cas de l'Erika, en què una societat n'havia creat una altra i així successivament. En el cas del Prestige se sap que és la família grega Coulouthros la que es troba darrere de la societat pantalla.

Hem de tenir present que els vaixells estan sotmesos a les lleis del país en què està registrat, és a dir, de l'enseny que enarboren. Actualment una tercera part de la flota mundial navega sota bandera de conveniència de països com les Bahames, Libèria, Panamà, Hondures... que s'han convertit en veritables paradisos per a aquestes societats: defiscalització total de

l'activitat marítima, passar menys i més flexibles controls de seguretat i pagar a la majoria de la tripulació sous que de vegades voregen l'esclavitud.

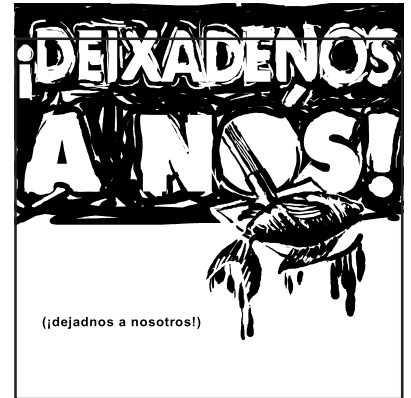
La República de Libèria, on està registrada Mare Shipping, és en l'actualitat la segona potència mundial en flota mercant, darrere de Panamà, amb més de 1.566 vaixells inscrits al seu registre marítim. Registre amb seu a Nova York i gestionat per una companyia nord-americana d'assegurances de vida.

L'Autoritat Marítima de les Bahames, en què està registrat el Prestige, està situada a 16 Minories EC3, Londres. □

Davant la complicitat de govern i petrolieres

Deixadenos a nós

Segons la CNN, el 13 de novembre es va produir la major catàstrofe ecològica, econòmica i humana provocada per un petrolier dels últims temps. La càrrega del Prestige triplicava la del rècord anterior: l'Exxon Valdés. La costa i el poble gallec van ser les víctimes. Tot sembla vendre's com una catàstrofe natural que els ha caigut damunt, mentre a tot estirar es destapa la immoral conducta de ministres i polítics que no estaven a la foto. No obstant això, la marea negra no té res de natural, ni són anècdotes les caceres i inauguracions que estaven fent Fraga, Matas, Cascos o Acebes o l'absència d'Aznar: és la política d'un govern supeditat al dictat de les multinacionals i els seus beneficis, qui va provocar la catàstrofe. El poble galego amb la seva exigència de responsabilitats al govern central i autonòmic, està començant a obrir una fissura al PP. És tasca de tots ajudar-los a passar comptes.

Els veritables responsables

El petroli del Prestige és de petrolers russos lligats al president Putin en la seva carrera per treure profit del petroli del Caucas, front les maniobres de l'imperialisme nord-americà per controlar els oleoductes d'aquesta zona.

Els seus socis són grecs que posen als vaixells banderes de Bahames o d'altres països per estalviar-se impostos i despeses d'asseguracions en possibles accidents, com ara a Galiza. Els seus "estalvis" duen a la utilització de bucs vells -23 anys tenia el Prestige- d'una sola coberta. Això seria inviable sense el vist-i-plau dels governs que són conscients del risc que representen. Per al 2015 serà

obligatori el doble casc a la UE. Mentre això succeeix, les drassanes redueixen plantilles perquè no hi ha demanda, però només el 28% del tonatge del petroli mundial és transportat per bucs de doble casc, i el 37% ho és a més amb bucs de més de 15 anys.

De moment una normativa aconsella -fins el 2005 que serà "obligatori"- que passin una revisió al port on atraquin de la UE que els retindria en cas d'incomplir les mesures de seguretat. Per això, Gran Bretanya -que junt amb Holanda són amos de molts d'ells- ofereix a aquests bucs el port de Gibraltar, donant les cobertures necessària a la zona. I el govern espanyol i el de la Xunta completen

el treball: durant la marea negra del Prestige, un altre buc similar, de 22 anys d'antiguitat, atracava i sortia del port de A Coruña. Un altre està a Algecires i el Byzanci ve en camí.

La normativa existent permet -per a facilitar als petrolers els seus criminals beneficis- que aquests vaixells surtin a la mar sense port fix de destinació: són els anomenats vaixells "gasolineres" perquè moltes vegades transvasen el combustible a la mar.

Els empresaris del Prestige diuen que el culpable és Portugal (...); els holandesos, amos dels remolcadors, diuen que va ser el mal temps; Chirac (...), Aznar diu que ho són els amos de Prestige, Zapatero parla del govern del PP, però oblida que el desastre del Mar Egeo

Un altre Prestige: ¿Nunca más?

En totes la mobilitzacions que hi hagut amb motiu de l'accident del Prestige es demana que mai més no es torni a repetir una situació com la que en aquests moments està vivint Galícia. La situació del tràfic marítim en general i més concretament del petroli i els seus derivats ens permeten gairebé afirmar que ens tocarà viure situacions semblants en les nostres costes i en qualsevol altra zona del planeta -hem de tenir present que les conseqüències ambientals no són només a la zona directament afectada-. A aquesta afirmació ens duu la situació de la flota de petrolers i les normatives que regeixen el tràfic marítim.

La situació de la flota.- La flota actual de petrolers que solquen els mars i oceans és d'uns 6000 bucs dels quals només un 30% aproximadament són de doble casc i la major part de més de 15 anys -el Prestige en tenia 23.

El problema no és només que la flota ja sigui força antiga -es calcula que un petrolier té una vida mitjana d'uns 15 anys- sinó que la inversió en el seu manteniment ha disminuït de manera substancial en els darrers anys. Ens trobem en una etapa de crisi i per poder mantenir els marges de benefici, mentre s'ajusten també els preus del transport, els armadors disminueixen la inversió ja que no és possible

va ser amb un govern PSOE. Entre ells un llença la culpa a l'altre, perquè tots volen salvar al veritable culpable: **El sistema capitalista, on preval sobretot el Benefici.**

Govern d'Aznar i Xunta de Fraga: còmplies

Per què el govern d'Aznar i la Xunta van trigar tant a actuar?. Perquè, com a bons agents de les multinacionals, van anteposar els beneficis a la vida, és a dir, van prioritzar el **salvar la càrrega**. Tècnicament correcta o no, la primera proposta per tal que s'allunyés de la costa, no va ser escoltada per l'empresa amb aquest argument, davant la passivitat de les autoritats. Tampoc no es va fer el contrari, dur-lo a la costa per reduir l'impacte i evitar la disseminació de l'abocament(...). Així doncs, es van deixar les negociacions entre el Prestige i l'empresa de salvament Lloyds Open Form que havia ofert el rescat a canvi del 30% del valor del buc i el 30% del valor de la càrrega: resultava massa car!...

(...) No va haver-hi inoperància del govern i de la Xunta: és una política conscient, primer de "llibertat" per a la patronal, després de falta d'inversions per enfrontar situacions d'aquest tipus (aquesta és la sisena marea negra que pateix la costa gallega). Per això tampoc no hi ha vaixells bombers o de prevenció d'accidents. Això són despeses i el primer són els beneficis. Per això

tenen raó els treballadors i el poble gallegos quan a Muxia deien "Dejeno a nos" o quan exigeixen la dimissió de Fraga. Hi ha responsabilitats polítiques i cal i és just exigir-les.

Impacte en el medi

L'accident del Prestige no és el primer accident que es dona d'aquestes característiques, però s'està convertint en una de les majors catàstrofes ecològiques dels últims temps.

En el seu passejar enfront de les costes gallegues, després de produir-se la perforació al casc i el seu posterior enfonsament, el Prestige ha abocat a les aigües de l'Atlàntic gran quantitat de cru – segons fonts confidencials del Govern des del passat 14 de

novembre són més de 20.000 les tones abocades, de les quals una part ja va arribar a la costa en els primers dies i una taca d'unes 11.000 tones amenaça de nou amb impregnar la costa, i resten encara unes 60.000 tones als seus dipòsits.

Per analitzar les conseqüències que aquest accident pot produir a la zona gallega a curt, mitjà i llarg termini s'ha de considerar el tipus de combustible abocat –la seva composició i comportament –, les característiques mediambientals de la zona que afecta i què pot passar amb el que encara roman al fons de l'Atlàntic

El fuel és un líquid viscos que es torna més espès a mesura que disminueix la temperatura. A major temperatura és menys dens que l'aigua el que provoca que es mantingui a la superfície. Però, per les seves característiques, ens trobem que a menor temperatura adquireix la consistència d'un quitrà arribant fins i tot gairebé a solidificar, en aquest cas es pensa que la major part dels abocaments es troben distribuïts a una profunditat mitjana i dipositats en el fons marí. Es dona com a segur que la força dels corrents marins empenyerà la major part d'aquests sediments, altament contaminants, a les costes gallegues. Aquestes pessimistes prediccions s'han pogut comprovar als fons marins entre Estaca de Bars i Ribadeo per vaixells d'arrossegament, el petroli va ser localitzat a una profunditat d'entre els 100 i els

aconseguir-ho amb un increment en el preu de transport de la càrrega, i més si és amb les grans companyies petroleres amb qui s'ha de pactar.

Les normatives que regeixen el tràfic marítim. - El tràfic marítim és el més desregularitzat, la raó principal és que la major part dels mars i dels oceans són aigües internacionals, és a dir, que cap país en concret no té potestat per poder-hi regular el trànsit. Aquesta situació ha comportat que siguin les grans associacions d'armadors les que realment controlen les condicions de navegació en aquestes aigües.

En l'única zona en què cada país pot regular és la en els seus ports i com a molt en les seves aigües jurisdiccionals. Com a conseqüència de les catàstrofes ecològiques

produïdes per accidents -i més per fer contenta la població que per resoldre els problemes reals de fons- s'estan plantejant modificacions en les normatives que regulen l'entrada de bucs als ports propis. Així després de l'accident de l'Exxon Valdés a les costes d'Alaska, EUA impedeix que hi atraquin petrolers monocasc.

En aquesta línia, El Consell de Ministres de Transport de la UE reunit el passat mes de desembre va acordar que els petrolers monocasc que transporten olis pesats no puguin tocar cap port, terminal o àrea de fondeig a partir del mes de març que ve i decideix avançar les dates per la resta de petrolers i substàncies transportades. Però aquestes mesures, encara que les ven a l'opinió pública

sota el títol de "l'eliminació dels petrolers monocasc", no afecten la navegació, amb la qual cosa res no els prohibeix de seguir navegant davant de les nostres costes.

Una dada posa de manifest la força que tenen els armadors: el govern espanyol, en la seva proposta de decret sobre tràfic de substàncies perillosos, incloïa la inspecció i control dels vaixells que naveguen dins de les 200 milles de la Zona Econòmica Exclusiva espanyola, però com a resultat de la pressió de l'Associació de Naviliers d'Espanya (ANAVE) aquest apartat ha estat finalment suprimit. ANAVE recorda també que associacions internacionals de naviliers com Intertanko o Internacional Chamber of Shipping consideren il·legals les inspeccions en les 200 milles. □

500 metres en una zona on no s'observava fuel en superfície.

Pel que fa a la seva composició els anàlisi realitzats per l'institut francès Cedre reflecteixen que gairebé un 40% dels seus elements orgànics són hidrocarburs aromàtics, a més de quantitats elevades de sofre. Els hidrocarburs aromàtics són els més perillosos, des d'un punt de vista toxicològic, donat el seu reconegut poder cancerigen.

Sempre els mals ocasionats per les marees negres són greus i requereix temps la seva recuperació, per això és molt important

ser un dels països de la UE amb més quilòmetres de costa, no disposa de mitjans propis per a planar cara a aquest tipus d'accidents.

Les conseqüències que té una substància com el fuel es deuen d'una banda, a les seves característiques físiques per ser un compost que no es barreja i que és menys dens que l'aigua i, per una altra, a la seva composició química que provoca l'enverinament i la mort de moltes espècies vives, i la seva permanència, encara que sigui en petites quantitats, fa que els seus efectes puguin durar anys. El fuel forma sobre l'aigua una capa que impossibilita la interacció entre la flora i la fauna marina amb l'atmosfera, obstruint així el cicle natural de la vida. Quan aquesta capa s'apro-pa a la costa en zones on hi ha poblacions d'aus marines aquestes queden impregnades cosa que els impedeix poder volar, així com la mort per asfíxia de gran quantitat de peixos i marisc.

Però a més el 40% de compostos aromàtics tòxics del fuel del Prestige entraran a formar part de les cadenes alimentàries en els ecosistemes marins, ja sigui a través del plàncton o de les algues i altres baules de la cadena acumulant-se en els teixits grassos dels peixos. A més, aquestes substàncies són fàcilment volàtils per la qual cosa poden arribar a la població d'aquella zona a través de l'aire o a través de la pell. Segons estudis de la mateixa Exxon, la recuperació de la zona afectada pels

abocaments de l'Exxon Valdez va trigar 10 anys.

Fora el PP. Que els treballadors i el poble gallec decideixin.

A Santiago es van congreguar més de 200.000 persones sota el lema "Nunca mais" tot exigint responsabilitats polítiques -el "Fraga dimisión" va ser un dels més cridats- i solucions per als treballadors i afectats per l'abocament. Les ajudes que va aprovar la Xunta estan a més molt lluny de cobrir les necessitats.

Pocs dies abans una altra manifestació a Muxia, de pescadors i mariscadors, els gallecs demanaven que els deixin a ells solucionar el problema: «Deixadeno a nós». Quan així s'expressen estan plantejant que només ells són qui han de decidir les normes de pas dels vaixells per la zona, les condicions de seguretat, la normativa i la custòdia de les mesures preventives. "Deixadeno a nós" és el que nosaltres anomenem control obrer dels treballadors i el poble. I tenen raó vistos els interessos dels qui governen.

En aquests dies que sembla que el fuel ens ofegui a tots i la solidaritat amb Galiza omple l'estat, cal que també tots exigim a més de les solucions les responsabilitats polítiques: **Fraga dimissió! Responsabilitats del govern d'Aznar!** □

Imatge submarina d'una barra de fuel en fons marí. Cedida per SAGA TV-AGAS

aconseguir que la zona afectada sigui la mínima possible i intervenir amb els mitjans adequats per, impedir en un primer moment, l'extensió de les taques de combustible i, en segon lloc, actuar en la seva eliminació. Espanya, malgrat

MANIFEST CONTRA L'ACTUACIÓ DEL GOVERN (extractes)

Els sotasignants, professors, investigadors en formació i personal tècnic pertanyents als grups d'investigació en Geologia Marina, Oceanografia Física i Ecologia Marina de la Universitat de Vigo (...) manifesten:

- La sèrie d'esdeveniments (...) posa de manifest actuacions difícilment derivades del saber científic (...)

- El coneixement disponible des de fa més de 25 anys sobre la meteorologia i els corrents marins de Galícia, que indica una preponderància dels vents del sud-oest i de corrents superficials dirigides cap al nord en la zona del talús continental durant la tardor i hivern, desaconsellava en qualsevol situació el desplaçament del buc cap al sud, tal com succeí entre el dia 15 de novembre i la data del seu enfonsament.

- El desplaçament en direcció oest i posteriorment cap al sud (...) ha estat res-

ponsable de l'extensió espacial de l'efecte nociu de la marea negra. La posició del lloc d'enfonsament fa probable la seva amplificació temporal per l'arribada d'onades successives de fuel a la costa gallega (...)

- El trasllat del buc a la zona abrigada hagués minorat, fins i tot en el pitjor dels supòsits, els efectes nocius (...) Aquesta decisió és, en tot cas, de difícil aplicació donada la inexistència d'un pla d'emergència (...)

- (...) És de difícil explicació que una vegada presa la decisió d'allunyament del buc, el gruix de la flota de neteja tardí més de 10 dies a arribar a Galícia, la coordinació de tasques de neteja s'iniciï una setmana després que el fuel comencés a arribar a les costes, la composició química i toxicitat de l'abocament segueixi sent objecte de debat i que les mesures preparades per a la protecció del litoral siguin en gran mida fruit de l'esforç personal de les confraries locals.

Aquestes circumstàncies ens porten a expressar una vegada més que:

- La catàstrofe posa clarament de manifest el gran dèficit de mitjans tecnològics i d'eines de predicció (...)

- Entenem que és necessari un pla estratègic d'investigació marina ambiciós, amb la dotació de mitjans pertinents (...)

- L'existència de la licenciatura de Ciències de la Mar a Galícia (...) genera anualment desenes de professionals (...) que per falta d'infraestructures, plans, previsions, etc. només troba acomodament laboral en altres països europeus, però no a Espanya i, menys encara, en una regió tan abocada al mar com Galícia".

Federico Vilas Martín i Emilio Fndez Suárez, i 65 signatures més

Dèficit 0 + llei del silenci

Intervenció de l'exèrcit

Per on passa no hi torna a créixer l'herba.

Que el govern no enviés l'exèrcit a Galícia des del primer dia és no només indignant sinó també incomprendible –ni que fos perquè, davant de la sequera de vocacions per omplir el seu exèrcit professional, era una operació de màrqueting de calaix. Però el govern del PP -exceptuant, això sí, la proposta/ amenaça de Trillo de bombardejar el Prestige amb els seus F18- no va fer ni això. Va caldre que Santiago fos ocupada per centenars de milers de gallecs que exigien al govern que dimetís, que els pescadors amb les seves mans haguessin aturat el fuel a les Ries Baixes i que milers de voluntaris estiguessin netejant platges.

Després de tot això van decidir que sí, que tocava, i va desembarcar l'exèrcit. Els vaixells de l'armada xuclant les taques, desplegant barreres oceàniques? No! (Amb l'excepció dels passejos amb

periodistes afins al règim a bord de la fragata Galícia.) La crème de la crème dels exèrcits de terra – COES i legionaris- i de l'aire –els “paracas”- amb les missions de controlar els voluntaris (dutxes, mantes, companyia i ranxo) i de netejar platges amb mitjans tan

Platja de Moeira. Espai protegit . Red Natura 2000 de la UE. En primer terme els cabassos del fuel abandonats al migdia per la Legión (4/1/03)

sofisticats com els que tenen reservats per als voluntaris: recollir galetes amb les mans i gratar roques amb paletes. Amb una diferència de pes: els camions de l'exèrcit són capaços d'arribar fins a l'aigua, fins a cada roca, fins a cada galeta de fuel. Proves d'eficàcia? a les Illes Cíes els arbres fan nosa... doncs es talen!; a Corrubedo molesten les dunes... doncs s'aplanen!; a Cabo Touriñan s'han de caminar cent metres per arribar a l'aigua... s'hi crea una xarxa de pistes forestals! Després algú –ningú no sap ben bé qui, però deu estar molt amunt- ja decidirà si algú hi va a netejar o no, en cas que

hi vagin si hi portaran o no algun contenidor, en cas que l'hi portin si és que l'ompliran i en cas que l'omplin si pensen posar-lo en algun lloc a resguard de la marea o si –com a l'illa d'Ons- esperaran que les onades se l'enduguin i tornin a vessar el fuel al mar. Acostumats com estan als danys colaterals i empastifada de chapapote com està la costa gallega, acabar de rematar els espais naturals protegits per no fer res no deu ser pas tan important...

Els mariners gallecs exigeixen al govern que hi porti les fragates i haver d'exigir-ho és ja una vergonya. Però veient l'exèrcit

Platja de Moeira. Contenidors buits, però l'herba solcada per les roderes per a acostar als legionaris a la platja (4/1/03)

treballar sobre el terreny, el que tens ganes de dir-los és: aneu-vos-en i no torneu més! I, si us plau, desmantelleu-vos. Segur que trobarem molts forats, en aquest nostre regne del Dèficit Zero, per omplir amb el pressupost del Ministeri de Defensa. □

La Voz de Galicia 13/12/02

«Tragsa ven a desunir ós pobos mariñeiros, estase aproveitando da nosa desgracia», dijo ayer Alicia Rodríguez, presidenta de las mariscadoras de Moaña. Las cofradías de Cangas y Aldán cuestionan también este sistema de contratos, que el vicepatrón de Aldán calificó ayer de «chapuza».

Especialistas agrarios

Lo cierto es que las diferencias con Tragsa, una compañía de capital público * especializada en trabajos agrícolas -su denominación social es Empresa de Transformación Agraria-, se hicieron patentes desde el primer día. (...) El objeto social de Tragsa es la realización y prestación de servicios agrícolas, ganaderos y fores-

tales, que poco tienen que ver con una labor especializada como la limpieza de fuel en zonas de elevadísima riqueza ecológica, y en el que la firma, además, no tiene experiencia de ningún tipo. Ayer, el Ministerio de Fomento rehusó facilitar a este diario el contrato de adjudicación, que no ha sido publicado en el Boletín Oficial del Estado.

Mientras tanto, mejilloneros de Ribeira se enfrentaban a los responsables de Tragsa, (...) El enfrentamiento estuvo incluso a punto de pasar a las manos...

* Capital público y gestión privada (Nota del Editor)

Treballadors dels mitjans

El Comitè Interempresas de la Televisió de Galícia i de la Ràdio Galega sol·licita la dimissió del director general de la Companyia de Ràdio Televisió de Galícia (CRTVG), Francisco Campos, i de tot l'equip directiu, per la política informativa imposada en relació amb la catàstrofe causada pel *Prestige*. El comitè de TVE-Galícia ha convocat un atur de dues hores.

La petició de dimissió de la directiva de la companyia audiovisual autonòmica es va adoptar en una assemblea celebrada dimarts passat, en la qual els treballadors van acordar "repudiar la manipulació en els mitjans públics, evidenciada en la catàstrofe del *Prestige*, però exercida de forma permanent en els últims anys en casos com el de *les vaques boges* o els incendis forestals". L'assemblea va decidir també demanar l'empara del Valedor do Pobo (Defensor del Poble).

Els representants sindicals de la CRTVG van assenyalar en una roda de premsa que la manipulació és possible gràcies a factors legals, com la designació del director general pel govern, i a l'incompliment del conveni col·lectiu en aspectes com la creació d'un consell de redacció. Però també a polítiques internes, com que part del personal fix "ha estat apartat de les notícies polèmiques, que són sistemàticament encarregades a personal contractat en precari, més susceptible de ser pressionat". Així mateix, moltes de les notícies emeses en els informatius no són elaborades per la redacció sinó per productores privades.

A TVE-Galícia, el comitè ha reconvertit la convocatòria d'un atur parcial a RTVE per les retallades pressupostàries en una exigència d'informació veraç. En el canal gallec de TVE, les informacions en directe durant els primers dies de la catàstrofe van estar a càrrec d'una locutora amb contracte artístic. (12.12.02) □

Patrick Barth va prendre part com a fotògraf de l'equip que la revista alemanya Stern va enviar per tal de cobrir la informació sobre l'enfonsament del Prestige. Van realitzar dos viatges: el primer d'ells amb el vaixell i la marea negra com centre informatiu: En el segon viatge ja es parlava del fet en clau de crisi.

LI - ¿Tens impressions diferents entre un viatge i un altre?

P - En el primer viatge era més el problema del trencament del vaixell i l'entrada de la marea negra a la Costa da Morte; es veia sobretot el desastre i la falta de mitjans, que no n'hi havia. La segona vegada vam veure que les conseqüències anaven a perdurar en el temps.

LI - ¿Quina situació trobes a l'arribar a Galícia la primera vegada?

P - Doncs havia un munt de merda, un munt de *chapapote* per tots costats i no hi havia mitjans, absolutament res: ni contenidors, ni voluntaris, res. Prop de A Corunya, a Malpica, gent de l'exèrcit havia netejat alguna cosa. Però Muxía estava totalment abandonat, no hi havia ningú treballant allí i va ser quan alguns del poble van decidir posar-se la seva roba del mar i treure merda. I en aquest moment Muxía va començar a fer-se famosa. Tota la premsa internacional es va concentrar allí.

LI - ¿Per què Muxía? En aquests primers moments no hi havia informació, oficialment no hi havia marea negra ¿què us va decidir per anar allí?

P - No sabíem res... vam arribar i no sabíem realment on anar. Estàvem molt estressats, hi havia molt de desconcert. Havíem de trobar informació ràpida i no sabíem on buscar-la. Lamentablement, en una situació com aquesta, un periodista el que ha de fer és trobar el lloc més danyat, el pitjor lloc. Vam arribar molt tard a Muxía; vam pensar a sopar. Però decidirem donar abans una volta per la llotja per tal de fer un cop d'ull i allí vam trobar tota la moguda. Els mariners de la confraria estaven reunits intentant decidir què feien. Un mariner no havia dormit en 4 nits, tenia els ulls completament vermells. Que arribéssim a Muxía va ser pura sort.

Ens vam adonar de seguida que

13-12-02 15:01 CC.OO. RTVE ID=915816035 P.01/01

 COMITÉ GENERAL INTERCENTROS TORRESPAÑA, EDIFICIO B
Alcalde Sainz de Baranda 92
28007 MADRID

COMUNICADO DE PRENSA

Madrid, 13 de diciembre de 2002

El Comité General Intercentros de RTVE en representación de los trabajadores de TVE, RNE y RTVE debe manifestar:

1º la indignación de los trabajadores de RTVE por el tratamiento informativo y la selección de contenidos de los informativos de TVE y RNE, cuya manifestación mas escandalosa se ha producido en los últimos días, cuando los informativos de la Televisión y la Radio públicas sucesivamente han negado, han ocultado y han minimizado los daños causados por el hundimiento del "Prestige" y las gravísimas repercusiones, que las sucesivas mareas negras que han llegado hasta las costas gallegas y del litoral cantábrico, van a representar para Galicia, Asturias, Cantabria y Euskadi.

2º Que los responsables de la política informativa de RNE y TVE son exclusivamente los respectivos directores de Informativos, los Directores de RNE y TVE y el Director General de RTVE.

3º Que los trabajadores de RTVE desearíamos poder seguir desempeñando el papel que corresponde a una radio y televisión públicas al servicio de todos los ciudadanos, pero no se nos permite. Sabemos hacerlo bien, conocemos nuestro papel y lo hemos desempeñado en momentos especialmente difíciles, como en la transición democrática. Desde 1980, fecha en que se publicó el Estatuto de la Radio y la Televisión, venimos reivindicando el cumplimiento de esta Ley, de modo que TVE y RNE sean la radio y la televisión de todos los españoles, al servicio de sus intereses y sus necesidades, y sobre todo, que lo que se emita sea un fiel reflejo de la verdad en todas sus facetas y cumpla con el cometido de RTVE de formar, informar y entretener, respetando las diversidad social y a la pluralidad de opiniones.

4º Los trabajadores de RTVE, como cualquier ser humano, estamos desolados ante la catástrofe ocasionada por el "Prestige". Nos sentimos profunda y sinceramente solidarios con el pueblo gallego - los más perjudicados hasta el momento- y con el cántabro, el asturiano, el vasco y con todos y cada uno de los afectados. Este desastre ecológico, es además una tragedia humana y económica, que nosotros hubiéramos debido poder contar tal y como se ha desarrollado, que nosotros hemos querido contar pero no nos ha sido posible, porque quienes mandan en TVE y en RNE no son los trabajadores, son otros.

Aun no pudiendo asumir la responsabilidad de lo ocurrido en RTVE con relación al hundimiento del "Prestige"-os mentiríamos de hacerlo-, el Comité General Intercentros de RTVE, sentimos la necesidad de pedirnos públicamente perdón, por si lo emitido por TVE y RNE, ha añadido más dolor a nuestro dolor.

COMITÉ GENERAL INTERCENTROS DE RTVE.

Fuel a través d'un objectiu

aquest era el centre de la catàstrofe. Ja estaven traient ocells morts de les platges de Muxía i del Coiro; era el moment de les imatges, que després es farien famoses, del *chapapote* saltant al passeig marítim i entrant al parc infantil.

LI - En aquesta situació primera que descrius, a part dels mariners ¿s'estava organitzant alguna cosa per ajudar des de les institucions?

P - Res... en aquest moment el govern encara negava que això era una marea negra. Les fonts oficials estaven dient que no era veritat i, no obstant això, es veia perfectament que allò era una catàstrofe de molta gravetat. La gent va començar a recollir *chapapote* de les platges. Van veure que, al començar a netejar, els periodistes arribaven i treien moltes fotos. Ells ho van començar a fer per enfrontar el problema, però també es van adonar que això atreia l'atenció de la premsa i de les televisions, i per tant era la manera com ells podien comunicar que Muxía estava molt malament.

El mateix va passar en el segon viatge, a les Ries Baixes. Era diferent perquè allí el *chapapote* no havia arribat encara, estava fora; però els mariners no es van esperar i van sortir a la mar amb els seus vaixells per defensar les ries, i també això va atreure l'atenció dels mitjans.

LI - En el segon viatge ¿vau apreciar algun avanç respecte a la situació anterior d'abandó i negació de l'evidència?

P - Hi havia molts voluntaris. A Muxía, ja havien arribat un munt de voluntaris i uns 8 soldats, que el que feien era repartir menjar a la gent. Ja tenien botes, mascaretes, etc, però el que es veia és que molts d'aquests voluntaris no estaven físicament preparats, perquè realment és un treball molt dur i la gent, al meu entendre, tampoc no podia arrencar tant de fuel; era desproporcionat.

LI - Des de la teva experiència, ¿vau trobar facilitats des de les institucions per realitzar el vostre treball?

P - A Holanda, per exemple, quan va haver unes inundacions tremendes, havia un centre de crisi organitzat amb ordinadors, faxos, rodes de premsa tots els dies,... intentant donar informació als mitjans sobre el que estava passant. Mentre que aquí, sobretot al principi, donaven informació que no era veritat, intentant rebaixar la importància. A Muxía, de tant en tant, arribaven els responsables de la Xunta, o algun ministre i deien alguna cosa, però en cap moment es va instal·lar un centre de crisi que, al meu entendre, era realment necessari.

A Galícia, els centres de crisi van ser els pescadors de les confraries. A les ments oficials no hi havia aquesta consciència, era impossible contactar amb ells per telèfon i si, per ventura, ho aconseguies, tampoc no donaven una informació adequada. Així que l'única manera de treballar com a periodistes en una situació així, era a través de les confraries de pesca.

LI - Us van acompanyar a l'illa d'Ons i les Cies ¿quina situació vau trobar allí?

P - Estaven molt malament... Ons era la que estava pitjor, estava molt afectada. La marea havia entrat per darrera de l'illa, ficant-se per les roques i la costa de l'est... allí no dóna la mar tan forta, no hi ha ones que netegen. Hi havia un metre de *chapapote* sobre les roques i sobre les platges. Quan vam arribar hi havia arribat l'exèrcit i Tragsa, però era un desastre. Només tenien un tractor per transportar el *chapapote* des de la platja fins el port; dues-centes persones estaven fent una cadena humana i quatre treballant baix, traient... i no podien. Es veia que era impossible, era una quantitat immensa, increïble. Era

molt difícil perquè allí hi ha molts penya-segats, i un camí petit per a treure el fuel. Els de Tragsa no estaven molt preparats per això, realment no en treien molt... era un desastre. Als voluntaris se'ls veia molt afectats psicològicament perquè veien que podien fer molt poc, que la magnitud era molt gran. Pot ser que als de Tragsa els passés el mateix, no sé. Era depriment. A més, el treball és fastigós, horrible, és el pitjor del pitjor i al meu entendre, també perillós.

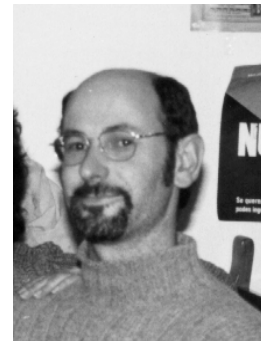
LI - ¿Què és el que tens més gravat a la retina, com a periodista i com a persona?

P - El cinisme d'un govern dient que no està passant res. Això és una manca d'Estat, de govern. En comptes d'ocultar les seves errades, haurien d'haver-les reconegut i immediatament enviar l'exèrcit i estar allí amb més presència. Zapatero va venir a Muxía, va sortir del cotxe i va fer un volt que va durar un minut, per a fer-se la foto i tornar al cotxe blindat; no crec que la reacció del PSOE hagi estat bona tampoc... Però el que, per descomptat, més ha fallat és Aznar. Ho ha manejat molt malament. A l'estranger, la imatge d'Espanya està molt danyada amb motiu d'aquesta crisi. La imatge d'una Espanya moderna ha passat a ser tercermundista, com fa trenta anys. Schroeder a Alemanya, quan va haver aquelles inundacions, va

tenir des del primer moment una presència total; va dur l'exèrcit immediatament i va transmetre la idea a la població que feia quant podia i, sobretot, que estava present, físicament allí. Això va ser determinant per a guanyar després les eleccions. Aznar, per cert, Aznar ha anat ja a Galícia? □

Conseqüències socials i econòmiques

Probablement no és desencertat afirmar que no hi ha cap altre sector més dinàmic i canviat a nivell empresarial i sòcio-laboral a Galícia que el que aglutina les activitats pesqueres i marisqueires. El pes econòmic d'aquest sector és important en el context global galleg. Algunes de les seves activitats, com les protagonitzades per les flotes pesqueres de més abast, tenen una gran capacitat de reacció i adaptació a un entorn força variable en allò que es fa referència a les polítiques pesqueres internacionals. Això es tradueix, generalment, en el manteniment d'una certa estabilitat en l'ocupació, la qual cosa permet que es pugui absorbir puntualment una part dels excedents laborals que, conjunturalment, puguin aparèixer en altres activitats pesqueres o marisqueires. En condicions normals, la pesca i el marisqueig conformen un sector que proporciona un percentatge

significatiu d'ocupació i valor afegit a l'economia gallega, i que, per tant, afavoreix l'aparició d'impactes positius sobre altres activitats i sectors. En els quadres següents es reflecteixen l'evolució recent del nombre de vaixells que pesquen tant en aigües gallegues i adjacents com en aigües pesqueres situades fora de l'àmbit territorial de Galícia, així com del nombre de persones ocupades en la pesca. No és exagerat atribuir a Galícia la condició de capdavantera europea del sector pesquer, tant per descàrregues, com per la flota existent o per la dependència que a nivell sòcio-laboral mostra el país cap al sector. Una condició que, malgrat això, ha negat l'Estat Espanyol en una recent votació celebrada al Congrés.

Pel que fa al marisqueig, el litoral galleg es troba dividit en nou sectors que agrupen un total de 64 confraries.

El muntant econòmic que representa l'activitat marisqueira en aquestes zones és el que es reflecteix en el quadre 3.

Per tant, directament es pot establir un impacte social xifrat en uns 30.000 llocs de treball en la pesca de *baixura* i litoral. En el marisqueig a peu s'estimen en 9.200 els llocs de treball més o menys temporals i directes.

Cal afegir a tot això el nombre d'empreses i treballadors que, indirectament, depenen del sector pesquer i de marisqueig. Aquest conjunt representa un volum d'ocupació considerable, perquè inclou col·lectius tan diversos com empreses de subministraments (xarxes, efectes navals, combustibles,...); tallers i drassanes; personal administratiu de llotges i confraries; transportistes, comerciants i minoristes; empreses conserveres; hostaleria; alimentació, comerç i altres. En alguns pobles i localitats marineres l'activitat pesquera o marisqueira és dominant, de manera que el volum de recaptació impositiva o l'enquesta de població activa registra en alguns casos més del 80% d'activitat laboral o empresarial directa o indirectament lligada al sector. L'impacte econòmic de l'aturada de l'activitat és en aquests casos de

	1990	1993	1997
Nº de vaixells	7.053	8.811	8.129
Nº tripulants	29.607	28.014	28.270

Quadre 1 . Evolució recent del nombre de vaixells que pesquen en aigües de Galícia i litoral pròxim i de l'ocupació directa.

	Nº vaixells	Nº tripulants
D'arrossegament congeladors	95	3.320
Flota del Grand Sole	125	1.750
Calador de Marroc	150	2.000
De palangre de superfície	178	2.700
De bonítol del Cantàbric	60	800
Bacallaners	18	450
De tonyina congeladors	6	110
TOTAL	632	11.130

Quadre 2 . Nombre de vaixells i ocupació generada en la flota pesquera d'altura.

Zona de costa	Nº confraries	Producció milions ptes.
Costa lucense	8	65,2
Coruña Nord	4	52,0
Ria de Ferrol	3	599,0
Arc Àrtabre	8	166,8
Costa Nord-oest	9	180,9
Ria de Muros i Noia	4	802,7
Ria d'Arousa	12	3.995,9
Ria de Pontevedra	8	371,6
Ria de Vigo	8	727,6
TOTAL	64	6.691,7

Quadre 3. Montant econòmic de l'activitat marisqueira

gran magnitud. L'efecte dominó que es pot desencadenar al llarg de tots els estrats implicats amb motiu d'una catàstrofe com la del Prestige és immediat i ha començat a evidenciar-se en empreses de subministraments pesquers, efectes navals o d'hostaleria. S'estima que la incidència indirecta podria arribar a afectar uns 50.000 llocs de treball i les rendes de 40.000 persones que fan la seva feina en sectors més o menys relacionats amb la pesca i el marisqueig.

En el cas que la contaminació arribi a entrar a les Ries Baixas i afecti directament les *batees* de musclos i els bancs de marisqueig, especialment de la Ria d'Arousa, la catàstrofe adquiriria dimensions d'autèntica hecatombe social. En aquests moments l'activitat del sector musclaire ja està condicionada, d'una banda a causa del descens registrat en el consum del producte amb motiu de l'enfonsament i, finalment, per la dependència que el sector manifesta de les àrees de cria situades a la Costa da Morte, a les quals es recorre per extreure la "mexilla" o musclo en estat juvenil, amb el qual es renoven les cordes de les *batees*. En aquestes àrees s'han registrat diverses onades de fuel al llarg d'aquests mesos i és de suposar que s'hi hagi produït una important mortalitat del musclo jove o, si s'escau, una important acumulació d'hidrocarburs en els seus organismes.

Fins avui, els afectats directes (mariners de *baixura* i col·lectius de mariscadors) han estat cobrant indemnitzacions per un import mensual de 1.200 euros. Això, en el cas que ho estigués cobrant tot el col·lectiu d'afectats directes, suposaria un cost econòmic mensual per a la Xunta i el Govern Central, suposem que a càrrec dels fons

estructurals –de la UE-, d'uns 50 milions d'euros, que es convertirien en uns 300 milions (50.000 milions de pessetes) si, com es va dir al principi, aquests pagaments es perllonguessin per 6 mesos.

Malgrat això, l'anunci de la Xunta de Galícia d'obrir certes àrees al marisqueig i la pesca suposaria deixar de pagar indemnitzacions a la gent que viu del mar en aquestes zones. La intenció de la Xunta de reprendre l'activitat en algunes àrees de les Ries Baixas a mitjans o finals de gener obeeix, en la nostra opinió, a tres objectius. El primer seria el de contribuir a la normalització i desactivació social i estaria encaminat en l'ofensiva mediàtica d'anar a poc a poc enterrant el problema, ja sigui a través de notícies com la disminució del flux de fuel des del vaixell enfonsat, l'absència de noves taques que arribin a la costa o la inocuitat i completa aptitud per al consum dels productes del mar. Un altre dels objectius buscaria la divisió de la part del sector que, conscient de les dimensions del problema, opta per les mobilitzacions i l'oposició al discurs oficial. Finalment, un altre dels objectius, al nostre entendre el més greu, seria assajar el primer pas de la resolució virtual del conflicte socioeconòmic, que no és cap altre que negar l'existència d'un problema ambiental o de risc a la salut pública per obviar la continuïtat de les indemnitzacions i la necessitat d'implementar accions de restauració del litoral, veritable problema a l'hora de quadrar els comptes macroeconòmics que defensa el PP en la seva política ultraliberal. De moment, gran part de les confraries afectades són

contràries a acceptar aquest pla d'obertura, encara més quan l'amenaça de contaminació segueix vigent.

Una de les argumentacions que el sector esgrimeix per a oposar-se a l'obertura esglaonada és el mal moment conjuntural que cada anys per aquesta època travessen les produccions, amb descensos de fins a la meitat en les captures i caigudes brutals dels preus. Això, juntament amb el fet que els afectats no van percebre els ingressos extraordinaris nadalencs, substituïts per indemnitzacions molt més baixes, fa que el futur pròxim no es contempli amb optimisme en algunes confraries, com la de l'Illa d'Arousa, que qualifica la decisió d'obrir com un "atropello".

En definitiva, la situació que ha provocat aquesta catàstrofe és de profunda preocupació en els

col·lectius d'afectats directes, de penúria en molts dels indirectes i de desemparament en el futur immediat per a tots en general.

PEDRO ALONSO.
Membre de ERVA-Ecoloxistas en
Acción de Galiza.

Dones de dol

Perquè les conseqüències de la marea negra les copeja de ple en el seu doble rol, productiu i reproductiu, que dins el capitalisme afecta a totes les dones i ara, després de la catàstrofe del Prestige, especialment a les gallegues. Si el capitalisme ha vingut tradicionalment explotant la separació entre el procés productiu i el de reproducció de la població amb la finalitat d'augmentar la plusvàlua, en una situació de crisi com la que ara viu Galícia, aquest aspecte passarà a tenir un pes més gran degut a les situacions socials i econòmiques que es presentaran d'aquí endavant.

¿I en quina forma? Des de la part productiva, l'impacte el reben les dones mariscadores que han perdut el seu treball diari, doncs les platges on feinejaven han quedat estèrils; hi ha poc a recollir entre les roques o els arenals. Són també dones les que van als mercats a vendre el què els homes ja no portaran del mar. Elles, mà d'obra barata i flexible, són les que treballen en les indústries conserveres, que afectades per la falta de producte, regularan les seves plantilles femenines fins ajustar costos, o bé fins el tancament.

Si no és a la mar i els seus derivats on poden treballar, una altra indústria gallega en creixement, amb producció majoritàriament femenina, és la indústria tèxtil; amb salaris de misèria, jornades interminables i la submissió pel perill de que aquestes indústries amenacen amb traslladar-se a d'altres països -ara, amb l'ampliació de la UE- on la precarietat garanteix l'augment de beneficis.

Els homes, en aquesta divisió

sexual del treball, tenen a mà el recurs sempre penós de l'emigració. "En Galiza non se pide nada, emigrase" (Castelao). Quan la resta de les autonomies de l'Estat es preocupen per l'entrada de treballadors immigrants, els gallescs continuen avui recurrent a

Vigo. Xarxes pel chapapote

l'emigració com a sortida a la falta d'expectatives, per ser perifèria física i econòmica de la UE. Aquesta alternativa també s'intensificarà amb motiu de la crisi. Fins i tot aquells que mantinguin els seus vaixells, haurien de dirigir-se a d'altres indrets per a pescar, físicament més allunyats, el que suposarà viatges llargs i més temps fora de casa. Elles quedaran al capdavant, a terra.

El capitalisme se serveix del nucli familiar per reconstruir la relació alienada entre producció i reproducció, i que al seu torn, la família serveixi per reabsorbir els conflictes, i és allí on la dona tornarà a ser peça clau i ignorada. Mentre perdurin els efectes de la catàstrofe (atur, emigració, depressions, derrota), elles sofriran les conseqüències dins les seves llars. Hauran

d'augmentar l'ocupació i la dedicació al seu rol reproductiu per pal·liar la misèria econòmica i moral a la qual elles i els que estan al seu càrrec (marits, gent gran, fills i filles) s'han vist abocats. Està demostrat que en tota situació de crisi social, la violència de gènere es dispara. Els problemes domèstics que es derivin de la crisi no els coneixerem, no seran portades de periòdics, ni s'emetran programes televisius solidaris, ni tampoc no seran objecte de polítiques de conjunt per ajudar a pal·liar els efectes en aquest sentit. Hauran de sortir per sí mateixes, amb el mateix sistema

amb que ho van fer els seus companys quan van parar el fuel a les Rias Baixas: sortint a lluitar contra el que ve però, de ben segur, que la repercussió social serà zero. Perquè ja es compta -com un automatisme de la nostra societat patriarcal, en la societat capitalista- amb un gran ventall de treballadores oprimides que ancestralment s'han situat en primera línia per enfrontar, des de l'oblit, les conseqüències de les catàstrofes fins el límit de les seves forces. Però això és ser una bona dona, una bona mare, la que compleix a la perfecció amb el seu oprimid rol

dins del sistema i que no rebrà cap reconeixement a la seva tasca "voluntària" i abnegada, tant o més que altres tasques que també com treball voluntari -a aquestes alçades de la història voluntari s'assimila a explotació- en aquests dies, sí són objecte d'admiració complaent que les recolza i enlaire, encara que darrera igualment s'amagui un rerafons d'irresponsabilitat d'aquells per als quals surt barat explotar la bona fe de molts.

Així doncs, és imperiosa la necessitat d'una política de classe amb una sola veu, sent conscients, tant els treballadors com les treballadores, de la necessitat d'unir-nos per enfrontar una situació que no és específicament femenina i que ens determina a donar resposta des de la unitat de la classe. □

La FPG ve d'una escissió del BNG -té molts companys que vénen de la UPG- davant de la progressiva assumptió d'un eurocomunisme tardà per part del Bloque a finals dels 80. Sense renunciar ni un mil·límetre a la defensa de la seva terra, reivindiquen la lluita en defensa dels interessos dels treballadors i, per tant, l'internacionalisme. Malgrat les nostres diferències ideològiques, creiem que el seu testimoniatge, com a partit arrelat a la societat gallega, és del tot útil per a poder comprendre-la. Vam entrevistar el seu portaveu, Mariano Abalo.

LI.- Com veieu la situació a Galícia després de tota aquesta crisi?

M.- Aquesta crisi té dos vessants. D'una banda s'ha de començar a parlar d'una Galícia abans i després del Prestige, perquè molts sectors de població greument afectada es van veure danyats i traïts pel que va ser la gestió del PP. L'altre vessant és que també des del PP es van engegar una sèrie de mecanismes de control, tipus Pla Mister Marshall, que està perfectament sintetitzat en les declaracions de Fraga que mentre els altres protestaven, ell aportava diners. D'alguna forma, resumeix perfectament com pensen resoldre el problema. I de fet hi ha sectors de la classe marinera que, a través del control cacic de les Cofradies, d'alguna manera seran les víctimes d'aquesta política del pa per avui i la fam per demà.

La resultant d'aquests dos vessants encara s'ha de veure, i és de suposar que les pròximes eleccions seran un toc d'atenció. Però no pot reduir-se a això, perquè aquest problema perdurarà en el temps i caldrà veure a mitjà i a llarg termini quina és la resultant. No es pot oblidar el paper de la gent jove que va reaccionar i crec que en el futur seguirà reaccionant d'una forma diferent del que pot ser la reacció d'una població envellida o de sectors econòmics controlats i dominats pel PP. Crec que la contestació de la joventut, de lluita i la presa de consciència, més ràpida o més lenta, es plasmarà d'una manera o d'una altra.

Galícia: un abans i un després

LI.- Quin paper han jugat les diferents organitzacions polítiques i sindicals en aquest panorama de resposta de la joventut que plantegeu?

M.- És un problema enorme i de conseqüències fàcils d'observar. Crec que el PSOE és l'altra cara de la moneda del PP, fins i tot en alguns aspectes és més reaccionari, més oportunista i més decadent, sobretot pel que va tenir de frustració i de traïció per a les classes treballadores, i per tant molt poca cosa o no res pot esperar-se del PSOE. I el problema és que des del BNG aporten ben poca cosa més, perquè tota la seva política està trenada d'aliances amb el PSOE i cada dia estan més assimilats tant pel règim com pel sistema. Només cal veure les posicions que mantenen sobre l'Estatut d'Autonomia, la Constitució o més recentment la Llei de Partits o això últim de les penes; no hi ha una posició conseqüent i ferma de defensa de les llibertats democràtiques o d'enfrontar-se a les posicions gairebé neo-feixistes impulsades pel PP amb l'enorme suport del PSOE. Tot això condiciona una societat que ja està molt colpejada per molt de *cipaio*, molta traïció colonial, com perquè a sobre, des del BNG s'acabi en una política eurocomunista tardana. Això porta a un panorama força complicat. Però bé, aquest tipus de situacions crítiques també d'alguna manera activaran l'instint de classe i nacional del conjunt del poble i alguna cosa en sortirà. Si no, des de la FPG no hi estariem lluitant.

LI.- Quines perspectives polítiques hi veieu?

M.- A curt termini em sembla que es tractaria de continuar insistint tant en la desconfiança que inspira el PP com en l'exemple formidable d'autogestió, de capacitat de

resposta popular al marge i passant per sobre del que són les autoritats i el poder colonial. Això demostra, com a mínim pels sectors més conscients, que Galícia no té govern, que Galícia no té una sobirania real, que continua depenent de Madrid. I també per a què la classe treballadora assumeixi la responsabilitat històrica que té d'impulsar tant la lluita per la independència nacional com per assumir el problema de classe. Un problema que es manifesta aquí tant en l'atur, com en la precarietat, l'emigració, i globalment, en una explotació cada vegada més brutal no només impulsada per l'Estat espanyol sinó també pel disseny de tota la UE assimilada a la política de la globalització. I això, encara que dugui feina, i encara que la perspectiva encara avui sigui molt pobre, la veritat és que hi ha sectors que cada dia són més conscients que els set grans l'única cosa que ofereixen és guerra, fam i opressió. És fonamental que encara que sigui amb esforços de vegades aparentment petits es puguin impulsar grans canvis. La nostra obligació és encoratjar aquests canvis, i no viure en l'agonia i la desesperança. És necessari canviar les coses d'arrel.

LI.- La solidaritat a la resta de l'Estat està essent molt gran, ¿què demanaries que féssim en solidaritat amb Galícia?

M.- Denunciar la irresponsabilitat del PP en una crisi d'aquesta envergadura, igual que reclamar les responsabilitats polítiques concretes en la dimissió de la gent d'aquest tipus. Si no dimiteixen, el poble els haurà de fer dimitir o cessar. □

A Cangas do Morrazo, a la bocana de la Ria de Vigo, vam anar amb Manolo Camaño, actualment portaveu de la CUT i un dels dirigents del sector pesquer de la CIGA en les dures lluites del 95. Als locals de la CUT a Cangas vam realitzar la següent entrevista que situa la lluita contra el fuel en el marc de la comunitat pesquera litoral i marca les perspectives.

LI- ¿Com va començar la lluita contra el fuel, qui va ser el protagonista?

MC- Evidentment, si hem de parlar de protagonistes, cal parlar abans de res dels pescadors, dels mariners de *baixura*, de l'entorn immediat. Quan parlem de

mariners de *baixura* estem parlant dels pescadors, de les seves companyes que van estar com ells en aquests primers moments, estem parlant de sectors de la societat immediats a aquesta comunitat marinera que cívicament van entendre aquesta obligació de tallar el mal que se'ls venia damunt. Ells i elles van ser, en termes absoluts, qui van protagonitzar la resposta: la pesca de *baixura*, que cal entendre com a comunitat pesquera, mai no com a individus. L'individu és com una abella dins d'un eixam.

LI- ¿Va haver organització en aquests primers moments?

MC- En el primer moment va ser

Confraries i sindicats

Hi ha lloc per la vaga general contra el fuel de patronals i PP ?

el caos. I és lògic perquè, a pesar dels coneixements empírics del sector, la situació endormiscada, de narcotització política que viu el país -també els sectors mariners evidentment- va permetre que fins a última hora, és a dir fins que el *chapapote* va tocar les costes, la gent no es va llançar a l'activitat. Això és increïble però és així. Les informacions dels portuguesos, que no van mentir mai, a diferència del que van fer els espanyols, alertaven que el *chapapote* anava a tocar les nostres costes, malgrat això la gent estava com a veure-les vindre. Però quan va arribar, la reacció va ser immediata, i clar! en aquesta immediatesa, va venir el caos. Després del caos, la gent va veure la necessitat d'organitzar-se, de disciplinar-se. I és una cosa que cal dir, perquè no anem a fer una exaltació barata del valor mariner o convertir els mariners en herois, cosa que pensem seria desastrosa, però s'aconsegueixen nivells d'eficàcia, d'organització i divisió del treball per a combatre el fuel similars i simultanis en molts punts de Galícia. El tipus de contenidors a utilitzar, els instruments per a

recollir-lo del mar: és molt similar la foto fixa de com va ser l'activitat contra el fuel tant a Malpica com a Arousa, a l'Illa d'Oms, o bé a Oia. Van poder haver diferències a l'hora de disciplinar l'eficiència a terra, de guanyar en els resultats del treball... però en general sempre va ser una actuació que, simultàniament, va ser espontània i que valida la capacitat del nostre poble per a donar passos de transformació social. No somnio, ni parlo de la utopia necessària, parlo que el poble organitzat és capaç, que la classe obrera organitzada és capaç i ningú com aquest poble, aquesta classe obrera, tindrà aquesta fortalesa per a afrontar processos que d'altra manera serien impenables d'afrontar.

LI- Quan parles d'organització no has citat a les organitzacions sindicals d'aquests sectors, però parles de la classe obrera en la respostes: ¿com estan organitzats aquests sectors? ¿quines característiques tenen per entendre les formes organitzatives que van aparèixer?

Central Unitaria de Traballadores de Galicia (CUT)

Actualment la CUT està inserida en diversos sectors sindicals i compta amb més d'un centenar de delegats sindicals. No obstant això, per conèixer el procés de formació, res millor que transcriure les paraules de qui va ser un dels protagonistes, Manuel Camaño.

"Al llarg de la història aquest país va desenvolupar un fort sector pesquer industrialitzat que es va moure i es mou a cavall d'una economia primària i d'un procés de proletarització: és la pesca d'altura. Aquest sector de proletariat pesquer, als 80, particularment el 88 dona grans batalles per la negociació col·lectiva, pel manteniment dels acords pesquers, o dels llocs de treball, per l'existència de bucs hospitals... Puntetes d'aquesta mobilització van ser el 88, el 90, 95, 96, 99. La majoria tenien un recolzament massiu de la població i es van articular al voltant de vagues generals. El 95 es va viure un punt d'inflexió important en la mesura que la virulència de lluita sindical necessària, duu a un trencament important entre la direcció de la CIGA que caminava a passes de gegant a instal·lar-se en el sindicalisme oficial, subvencionat, el sindicalisme de moqueta, i aquest segment sindical dins de la CIGA que dèiem que calia donar la batalla necessària en el carrer. La direcció entenia que aquesta lluita posava en perill el seu *status quo* i les prebendes del govern (FORCEM, plans de formació contínua...) i al final es produeix el que s'havia de produir, molt desagradable, fins i tot a nivell personal duríssim, però havies d'escollir entre marxar a casa derrotat -no només per la guàrdia civil o els poders de l'Estat, que no és tan derrota perquè el sindicalisme és de tots els dies de la teva vida, no de tots els dies d'un any, o d'una lluita que diguis guanyem o perdem- o continuar. Però continuar, parlant en clau sindical de classe, és parlar de paraigua sindical, d'unes sigles, una seu, una clau assembleària. I allí va néixer la CUT. Inicialment amb pes en el sector del mar. I crida l'atenció perquè el mar és la ventafocs del món del treball i van ser aquests sectors i les seves lluites les que van provocar aquesta situació". □

MC.- Per a entendre aquesta reacció, caldria fer una dissecció ràpida del que és el sector de *baixura*. Són treballadors extractius, fonamentalment petits patrons, molts autònoms o autònomes - com en el sector del marisqueig que són dones-, i un context d'exploració econòmica fortament familiar. La resultant ideològica de tot això és poc evolucionada. Aquest paisatge del sector es completa amb un organisme tan *kafkià* com són les Confraries de Pescadors. Un model que va néixer a Galícia a principis de segle i que es va estendre per tot el litoral espanyol. Les Confraries no són patronal, però són, ni són sindicat, però són, ni són administració, però són. Són fonamentalment un òrgan de prebenda al qual està obligat a pertànyer doncs sinó quedes fora de joc: no hi ha cap llei que t'obligui a pertànyer, però has de fer-ho doncs, per exemple, són qui controlen les llotges que és per on passa el peix en primera venda. Així que és un sistema de captivitat que segons el tarannà més o menys caciquil o retrògrad dels dirigents de les confraries funcionarà millor o pitjor. El mapa, cal ser realistes, és el més advers. Les confraries reben diners, a part de la seva pròpia gestió per la venda del peix, de la Concelleria de Pesca, increïblement de la Concelleria d'Ordenació del Territori, de les Diputacions, de vegades dels Consellos (Ajuntaments)... són doncs un instrument de dominació, i de reproducció de la dominació,

tremendes en el litoral gallec. Bé, no sempre és així, cal veure'l en dinàmica, però partint de que són òrgans presos per aquesta delinqüència, i que d'acord amb el seu acostament a postulats més progressistes, ètics, d'esquerra... fins i tot a la penetració d'algun sector sindical en el medi, molt complex, poden donar alternatives més o menys progressistes o totalment caciquils i reaccionàries.

LI.- Es va parlar també del paper de mariscadors, percebeiros o musclers, ¿és diferent la seva organització?

MC.- L'estructura és la mateixa doncs tots ens agrupem en *arts* - en organitzacions- que estableixen un vincle de representació a les Xuntes Generals de les Confraries. Per exemple aquí a Cangas existeix una agrupació de *percebeiros*, una altra de *navalleiros*, una de *ouriceiros*, una altra de pesca pròpiament: i totes tenen representació a la Xunta General de la Confraria, que és l'òrgan gestor.

El muscler és un sector potentíssim econòmicament. És el primer productor del món i de més qualitat, de més preu. Això provoca fortes contradiccions en les relacions de treball: una economia familiar molt endarrerida, amb un nivell de tecnificació de la producció en alça, que no es correspon amb el nivell de desenvolupament de les relacions laborals que són familiars i es completen amb una precarietat tremenda -gent sense donar d'alta

a la SS, una munió-. Al voltant d'un 60% són petits propietaris amb una o dues *batees* però està el gran propietari de 60 o 80 *batees*. I no és el mateix tenir-ne 60 amb 20 treballadors en precari que tenir-ne 4 i treballar amb la família i un treballador de fora, alhora que la família és un handicap perquè aquest treballador de fora tingui un salari i unes condicions de treball dignes.

LI- Si, a partir d'aquesta realitat, ha estat impressionant el grau d'organització per a enfrontar al fuel, de mobilització per a exigir responsabilitats polítiques i també d'organització social amb les Plataformes en defensa de cada ría o la de Mai Mais, ¿quina és la perspectiva actual?

MC.- El panorama quotidià és gris però, en aquest panorama gris, penso que s'han obert escletxes que hem d'eixamplar. Des d'aquesta grisor, encastats dins

Ría de Vigo. Recollint amb mans i cistells

La Voz de Galicia 16/12/02

Ría de Vigo

Ingresos por ventas

En el 2001. Datos en euros

	Cefalópodos	3.572.377,85
	Crustáceos	3.780.197,07
	Bivalvos y gasterópodos	7.547.644,93
	Otros invertebrados	253.707,31
TOTAL:		15.153.927,18

"Ayer no fue domingo en Cangas, ni en Baiona, ni en A Guarda... Medio centenar de barcos de estas localidades aparcaron el descanso que reza la tradición y salió más allá de la bocana de la ría de Vigo para frenar el avance de varias manchas que amenazaban con entrar por el cabo Silleiro. Lo consiguieron, pero a costa de jugarse el tipo debido a un fuerte temporal con olas de cinco metros y vientos del sur de hasta 65 kilómetros por hora.

La zona que los pescadores llaman Os Orelludos, a unos cinco kilómetros de Oia, fue el escenario central de la batalla (...), pero no el único. Barcos de Cangas y Aldán trabajaron en las proximidades de las Cíes y barcos de Marín, Aguiño y Cambados salieron también..."

ella, perquè no podem ser aviadors que caiguem del cel, hem de tractar de canviar la realitat des de la mateixa realitat. En això estem ara.

Feia molts anys, dècades, que en aquest país no hi havia condicions objectives per a donar passos cap endavant. No absolutitzo, ni dic que ara es pugui avançar cap a una transformació social, però podem fer passos avant i treure'ns de damunt al PP. Això si no tornen a manipular més, que sembla mentida que sigui possible mentir més del que van mentir, manipular més del que van manipular... I en aquest marc, dependrà del que fem l'esquerra, la gent progressista, que els passos endavant siguin d'un signe o d'un altre.

Per a mi és difícil fer prediccions, però l'única cosa que veig clara és que hem d'estar allà i engrandir aquesta escletxa, alhora que hem de recollir quant més *chapapote* millor, perquè aquests fills de puta no el recolliran, i hem de fer-ho amb les nostres mans, però alhora, que cada quilo de *chapapote* que recollim sigui un quilo d'hòsties al *establishment*, i això depèn de tots aquells que ens enquadrem en aquesta esquerra. La CUT, com a part d'ella, té la seva responsabilitat com força sindical minoritària, però el ser-ho tampoc pot fer que ens amaguem sota les pedres. Nosaltres estem oberts a un treball en comú, un treball en comú que va arrencar bé en la plataforma Mai Mais, però que en aquests moments corre certs perills per aquesta ànsia de protagonisme i de convertir una lluita que ha de ser profunda, de conquesta, del poble gallec, en una lluita d'aparell electoral. I això és terrible. I està clar que un dels referents centrals pels quals ha de passar aquesta lluita històrica és pel món del treball i en forma unitària. Jo individualment no

seré votant mai del PSOE ni del Bloc —a nivell de la CUT cadascú vota el que vol— però en aquesta lluita no pot haver exclusivitats, perquè amb elles s'acaba matant el moviment i se li permet a Fraga que ens segueixi matxacant a nosaltres quan aquesta cojuntura històrica dona perquè nosaltres els matxaquessim a ells.

LI.- Has parlat del món del treball com un dels referents centrals també en la necessària resposta actual: ¿què ha passat amb els intents de convocatòria de vaga general? ¿Per què no n'hi ha hagut?

MC.- Les dificultats responen a l'ànsia de protagonisme de qui camina en la política electoralista, sigui a nivell sindical o polític. Aquesta convocatòria va poder ser feta i pot encara ser-ho: en el moment que les centrals majoritàries vulguin (CCOO, UGT i CIGA). I penso que aquesta estretor de mires, tant del ban suposadament espanyolista com del costat suposadament galleguista, impedeix fer realitat aquesta vaga general, perquè no és que falti receptivitat del poble gallec. Estic segur que parlant clar, sense divagar, si les tres centrals majoritàries arriben a un acord de vaga general que tingui un entroncament amb el moviment dels directament afectats, això va a missa, tots hi anem. Igual dins d'una setmana, de dos, com de tres. No dins de tres mesos, que aquí ja hi hauria gat amagat, i estaríem parlant de figures d'un altre paner. Les condicions ja hi són, i si no es desenvolupa és degut a aquesta lluita fratricida en aquest cas de les centrals sindicals.

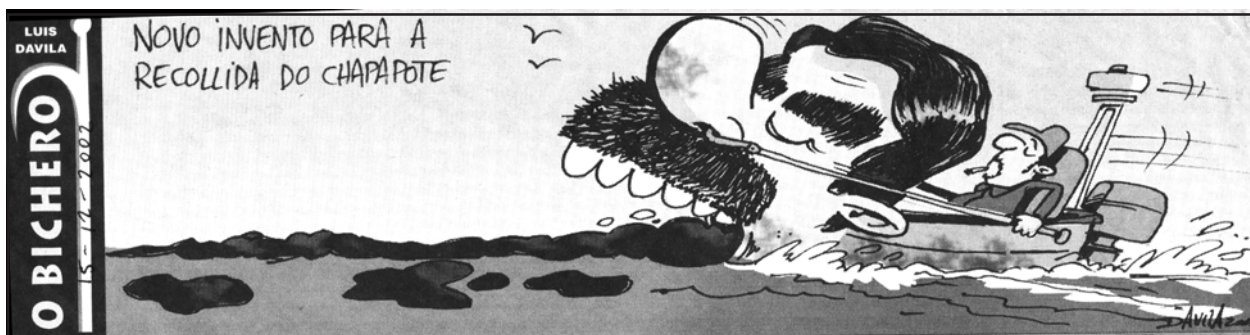
És com lo de Nunca Mais que ja he dit que va ser un gran encert en els seus inicis, però fins i tot aleshores va ser torpedejat amb actuacions de total ceguesa, per

part del mateix Bloc, posant pedres —per protagonisme— al PSOE, a CCOO i a UGT. No tenim res que veure amb ells, ni anem a fer d'advocats d'aquest personal, però no va ser una actuació intel·ligent; qui més hagués hagut de guanyar amb una actuació neta allí hagués estat el propi Bloc, marcant aquesta iniciativa. I tot això no és per escapar a les responsabilitats que ens pertoquen com a organització minoritària, però la gran responsabilitat la tenen les organitzacions majoritàries

LI.- ¿Què penses que hauríem de fer en la resta de l'Estat en solidaritat amb el poble gallec?

MC.- Hi ha molt per fer allà on hi hagi un sol home o dona sindicalista, sigui de l'òptica que sigui, davant aquesta catàstrofe, que no desgràcia, que tenim damunt. Aquesta catàstrofe va poder ser evitada, és una conseqüència de la depravació del capitalisme, i qualsevol, des d'una organització petita gran o mitjana, té molt a dir, perquè ¿quin és el model de societat que tenim? ¿quin és el rol que com a treballadors complim en aquesta societat?

I en un sentit més polític cojuntural, no només des d'una dimensió gallega, sinó que situant-lo en la realitat estatal, sóc dels que penso que aquí el monstre que cal batre és Fraga, per raons òbvies, i perquè combatem a Fraga, combatem a Aznar; però penso que a la resta de l'Estat, el lògic és combatre a Aznar, perquè fent-ho combateu a Fraga. Estic parlant des de l'òptica política, no de política que aquesta la deixem al PSOE perquè és el que fa al presentar la moció de censura al Parlament gallec, si no ¿per què *carallo* no la fa al Parlament espanyol?. I finalment, qualsevol llaç i expressió de solidaritat —que no de voluntariat— benvinguts siguin. □

A Villagarcia d'Arousa ens vam reunir, gràcies a la convocatòria de l'Anxo (el musclaire que havia vingut a la gira de la UdG per Catalunya) amb en Xaquín, president de la Plataforma en Defensa de la Ria de Arousa; en Manolo Maneiro, patró major de

Anxo

la Confraria do Pobra do Caramiñal; en Marcos Gallego, organitzador d'una recent manifestació submarina que aportava imatges de l'estat dels fons -de les que en reproduïm alguna cedida per SAGA TV - AGAS-; en Carlos Márquez, enginyer

que havia ideat solucions per a la recollida mecànica de chapapote per part dels musclaires; i José Antonio, tècnic de medi ambient també de la Confraria de Pobra. En acabar la reunió vam seguir amb una xerrada informal, que ens van deixar gravar, per preguntar-li a en Maneiro sobre la vaga de fam que havia realitzat al costat del patró major de la Confraria d'O

Grove i del gerent de la de Cangas do Morrazo exigint mitjans materials tant per a la protecció com per al sanejament integral de la costa. Això que segueix és bona part de la xerrada.

J. Antonio

Manolo Maneiro

MM- Nosaltres ens vam posar en vaga de fam després de demanar una vegada i una altra mitjans: i no se'n diuen mitjans de les robes d'aigua i botes, perquè d'això ja en tenim nosaltres... m'entens? Volem mitjans reals:

les illes hi arriben les gavarres de desembarcament de l'armada...

I si els mitjans a terra són rudimentaris, doncs imagina't els del mar... el primer dia amb aquest d'aquí -en José Antonio-, a la meva

vosaltres creieu que això es neteja només a peu i, com en el temps de les piràmides, amb c a d e n e s humanes i au... com rucs? Hi ha mitjans mecànics. Que hi ha illes? d'acord, però a

embarcació, com que el primer que arribava eren totxos de mig metre, un metre, i com que hi havia molta mar, havies d'aguantar el vaixell damunt de la taca, si no, si et paraves una mica, se te n'anava el vaixell, i havies de tornar endarrere, i amb ganapanes, amb trueles dels que s'utilitzen per a les gambetes, carregàvem les escombraries. Les mesures es van anar perfeccionant a partir del propi sector: escumadores d'acer inoxidable, i així les altres coses... Els únics que van utilitzar uns mitjans més o menys mecànics van ser els musclaires però perquè ja en tenen per a la seva feina. El sector de la pesca artesanal i el del marisqueig

Per a seguir la lluita contra el fuel, enfrontar a Xunta i Govern

Per mitjans per a un sanejament integral

RESPOSTES

La gent de la mar contra el fuel

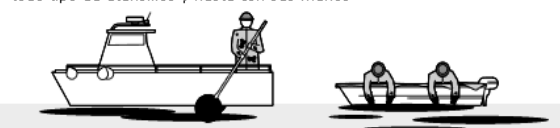
Marineiros de baixura

Barcos

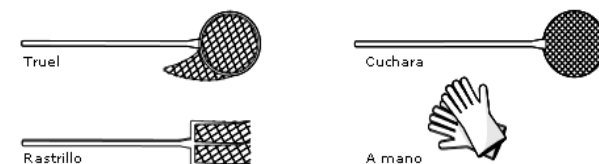
Mejilloneros: trabajan con las palas

Barcos de 4 a 12 metros y lanchas: recogen el fuel con todo tipo de utensilios y hasta con sus manos

Utensilios

Mexilloneiros

Mariscadores

a la superfície del mar som els que ens vam tirar tots sols al mar. Els governants no ens van ni van dir: escolta, que la merda ens està arribant per tal punt i demà la tindrem aquí... No, no, nosaltres estàvem traient merda i ells dient que se n'anava cap a no sé on. Havies de guiar-te amb els informes dels francesos i els portuguesos.

LI- Què més havíeu fet abans de la vaga de fam?

MM- Un tancament simbòlic a l'Illa d'Arousa sol·licitant mitjans, perquè el fons comú era defensar la Ria. Vam demanar-ho a través de la Plataforma en Defensa de la Ria, a través després de cada Confraria, ... filant sobre la marxa perquè ens va agafar a tots per sorpresa. Perquè que et diguessin cada dia: "no passa res, no passa res", i veure què va passar... Perquè uns quants ja ens ho pensàvem, i tinc la mala sort que per a aquestes coses, l'encerto. Però n'hi havia altres de molt més crèduls: no que ve el vent i se n'anirà... i els deies: però home, a veure: no és només el vent, és la situació del vaixell, vent i corrents, i mirant totes tres coses, és ben clar que el *chapapote* ens caurà a sobre. Vam treure en total 7.000 tones de la boca de la Ria d'Arousa.

A- I és que abans que arribés, ja ens temíem que no hi hauria cap pla, i com que tenim certa experiència de la lluita contra els tancs de petroli que tenim aquí, a Villagarcía, dins de la Ria, doncs ja tenies la mosca darrere de l'orella,... i ja tens una imatge més perquè te'n vulguin vendre una altra.

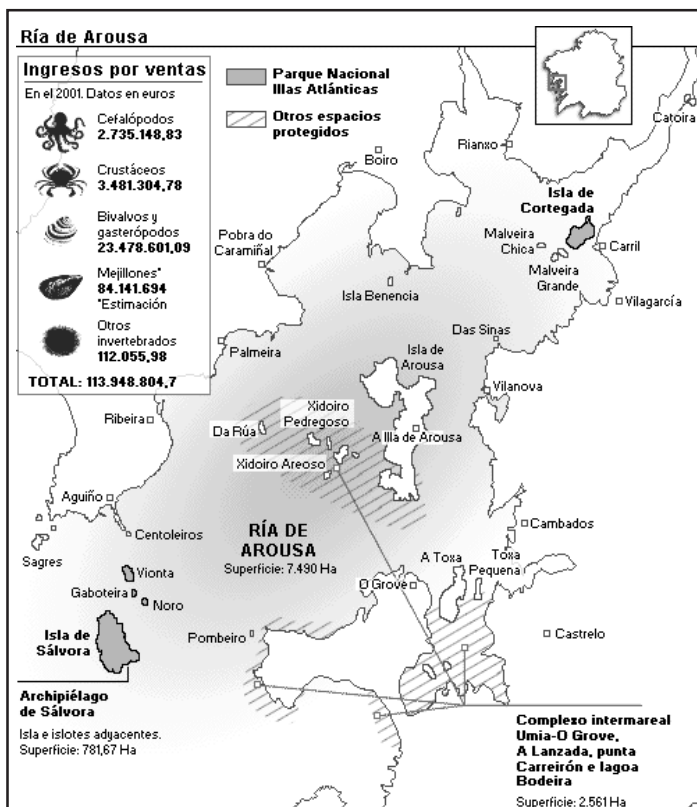
Ria d'Arousa

MM- I això a aquests de l'administració els va coure i aleshores provaven d'arraconar-te desprestigiant-te... i van intentar quedar-se només amb caps visibles que a ells els interessaven com a interlocutors perquè bordaven menys... i al final vam decidir fer la vaga de fam perquè no et deixaven cap altra opció. Vam estar-nos-hi 5 dies fins que va venir el Subdelegat del Govern a O Grove, i a la Confraria de Cangas dos tècnics de Sesamar

-Servei de Salvament Marítim- i van concretar una sèrie de coses. Després ens vam reunir i vam decidir donar-los un termini i abans de deixar la vaga vam acordar la següent reunió per veure com anaven les seves promeses. Al cap de quinze dies vam anar a la reunió a A Coruña. I ens rep un altre, ens hi té 3 hores, i no havien fet res... i a sobre a la sortida diu a la premsa que havíem tingut una xerrada de cafè! Es desprestigien tots sols amb tanta mentida. Si tu haguessis vist que els governants ho havien fet tot, que ho havien intentat,... però si veus que només hi ha negligència, estafa total i vil, ens tracten com a burros; mentides i faules a punta pala; com poden encara venir a una reunió a fer la comèdia de la visita institucional? A mi m'és ben igual si tenen la sigla H, B o R, perquè si fossin uns altres els diria la mateixa cosa per les rucades que van fer.

LI- I en el tema tècnic?

MM.- Si nosaltres haguéssim tingut els diners, haguéssim tingut el pla preparat, potser en 3 o 4 dies el pla hagués estat operatiu. I ells que no, que les barreres no serveixen per res; que diuen els tècnics del LITOV que no. I ens van portar dos tios que parlaven en anglès -jo no sé anglès, i no entenien pas res si no fos per l'altre que m'ho explicava- i em va fer un croquis per posar les barreres fixant zones de sacrifici dins de la Ria. I jo

La Voz de Galicia 14/12/02

"... han ideado un nuevo sistema de lucha consistente en buscar las manchas en mar abierto, cercarlas con los barcos e intentar neutralizarlas mediante skimmers (aspiradores de combustible). (...)

La idea que inspira este sistema anticontaminación es dejar atrás la defensa pasiva en la entrada de la ría para atacar las bolsas de hidrocarburo en zonas donde hay menos riesgo de que afecten a la costa. Es, en definitiva, una avanzadilla que puede facilitar el trabajo en la retaguardia.

En vez de extender las barreras anticontaminación para proteger áreas concretas, los barcos arrastreros las utilizarían para cercar las manchas de fuel. Una vez encerradas, se intentan recoger mediante los skimmers. La disposición defensiva de la ría de Arousa quedaría, por tanto, dispuesta en cuatro líneas. En mar abierto, los buques anticontaminación extranjeros intentarían recoger la máxima cantidad de fuel. Cerca, los arrastreros se enfrentarían a la marea negra con los cercos y los aspiradores. El tercer frente defensivo estaría compuesto por los barcos mejilloneros con las cucharas y los artilugios diseñados para recoger el hidrocarburo. En la bocana de la ría se situarían las gamelas y las planeadoras, en las que tripulaciones compuestas por tres hombres se enfrentarían a las manchas más pequeñas. Si es necesario, con las manos, como ocurrió la semana pasada".

dic, si porta tota la tarda dient-nos que les barreres no serveixen per res, per què ara em pinta barreres? I a més que nosaltres no volíem zones de sacrifici dins de la Ria, perquè si entra ens fot a tots. I li faig un altre dibuix. Vam calcular que per la primera línia de barreres oceàniques, necessitaríem uns 14 Km i després dues línies de bosses amb barrera litoral. Zones de sacrifici n'hi havia d'haver, però les reduïm a la zona que ja estava fotuda, la zona costanera, fora de la Ria.

JA- A més les zones de sacrifici normalment no són penya-segats, sinó platges, per després poder netejar més bé. I en deixes dues, no ho deixes pas tot.

MM- Però ells van sacrificar-ho tot. I després... que així, les barreres no aguanten; doncs bé els fèiem altra vegada la maniobra: trams

superposats, quant aguanten? 50m? I els dibuixàvem com posar-les per derivar les escombraries i poder recollir-les amb les embarcacions. Però res de res... I, a veure, senyors, porten parlant dels tècnics des de no sé quant de temps i no en coneixem ni a un, i totes les mesures que han pres vostès consensuant-les amb aquests tècnics, han sortit totes tan malament que no se sap quina ha estat la pitjor: facin-nos una mica de cas als sectors productius que hem tret la merda del mar... però no res. Si hi hagués hagut algun tècnic, a aquest senyor ja el tindrien fregit, però com que no n'hi ha cap no tenen cap de turc. Són mesures preses a la lleugera mentre un caçava conills i l'altre era en un hotel. El que han fet ells jo ho he fet en una timba de pòquer, que vaig de farol i tiro endavant. Ells igual: van apostar-ho tot i es van quedar sense res, bé ells no, nosaltres ens vam quedar sense res.

JA- Si tens un vaixell a 5 milles, un tècnic li diria que el primer és la contenció: ficar-lo en una ria. Quina ria té calat? La de A Coruña que

a més té refinaria, així que té les condicions per a extreure el fuel. Hi ha risc de vessaments? I el tècnic dirà, sí. I el polític *flipa* perquè fa 10 anys van tenir el Mar Egeu i ¿ara els hi ficarem un altre vaixell? I diu: no, no! que s'emportin el problema fora, perquè no té ni idea de corrents marins, només vol treure's el problema del damunt. Hi ha un munt de gent que podria estar dient moltes coses: perquè la gent de la refinaria en sap un munt d'això, o la de l'Escola Naval d'A Coruña... i estan calladets, perquè aquí si algú obre la boca, destituït...

Ribeira. El sistema de les xarxes d'arrossegament

A- Remolcar-lo contra babord contra les ones -que era on tenia l'esquerda el vaixell-, és perquè el volien enfonsar...

LI- I amb el vaixell allà baix, es pot fer alguna cosa?

JA- Al Japó, a 1000 m de profunditat, van extreure el fuel d'un vaixell amb una plataforma i ja s'han fet altres experiències. El problema és que aquí no volen deixar anar *pasta*.

MM- Sí però a força de tantes mentides, van anar escalfant l'ambient. Perquè, no que aquí no ve: pum, la Costa da Morte feta pols; no, que no ve: A Coruña; no que no ve: Corcubion i cap avall a la ria de Muros; i, que no ve: arriba a les Ries Baixas. Per això els mariners van agafar un rebot impressionant. A sobre la prohibició expressa que no duguéssim periodistes.... El primer que caldria fer amb aquests senyors és deixar-los sense sou i donar-los 30 • perquè netegin la merda, com fan ells amb els altres. I després que en ve un i et diu: no si ja està; i en Trillo: "les platges esplendoroses", "les gavines estan totes collonudes" i en queden 4 a la platja.

JA- El rebot va ser enorme. La gent sortia amb les embarcacions encara que no estigués en el rol, i Capitania els va dir que no sortissin, i la gent va sortir. I va venir la Guàrdia Civil i la gent va passar d'ells. Els polítics ni es van acostar perquè podia passar qualsevol cosa. I l'Aznar ja va ser una passada... La cosa estava prenent un caire seriós perquè la gent passava de les autoritats i de tot. Però després quan la gent va cobrar el primer mes tot va anar a menys... i els que els que esteu fent guerra ara sou tres.

MM- No, aquest esperit encara és en la gent. Ells intenten tapar, però *intenten*. El camí és comprar-nos la dignitat, i jo no estic disposat a vendre-la. La gent sap l'abast que pot tenir això. No es tracta del pa per a avui, i demà? agafes la maleta i on vas? Enlloc. Aquí tenim una inversió en embarcacions pesqueres rendibles, però ara estan totalment devaluades, a qui li venc la meva embarcació si me n'he d'anar? Perquè si no hi ha mercat per a mi tampoc n'hi ha per a un altre. Jo tenia un futur més o menys cert amb la meva embarcació: et dediques al marisqueig aquesta temporada, a la pesca artesanal aquesta altra... i ara què em queda? Incertesa i prou. No saps en què t'afectarà, quants anys,... no saps res. Volen comprar el silenci? Doncs això jo ni ho perdono ni ho oblidaré mai, i com jo molts més.

Jo abans tenia en molta consideració qualsevol governant perquè són persones que conquisten la gent per recaptar vots, que se suposa que estan preparades per fer una gestió, i tu que tens uns estudis bàsics, doncs és clar, mireres des de baix i els veus, no com

La majoria de les barreres segueixen sent de garrafes

a superherois, però si nobles, encarregats de portar un país, i si ja costa portar una casa o una confraria, imagina't repartir entre bascos, catalans, gallecs,... I ara t'adones que l'única cosa que hi ha és una colla d'energú-mens, i et preguntes: qui era el que tenia cura del meu benestar i feia la gestió dels impostos que paguem tots? I els perds el respecte totalment, perquè no es mereixen ni l'aire que respiren. I quan obres la boca i dius la veritat, intenten desprestigiar-te i marginar-te.

A- És que enganyen la gent...

MM- Si però, la gent ho sap. La manifestació de Santiago: jo mai no he vist tanta gent junta. I la de Vigo, i la de Pontevedra... i aquest és el sentiment general. I no té res a veure amb el que diuen alguns dels que se suposa que els representen i que no fan res més que crear divisió. Per exemple, la Federació de Confraries d'A Coruña no s'ha reunit ni una sola vegada des de que va començar el tema del vessament. Ja és trist. Una federació provincial amb 32 confraries... I després diuen que representa totes les confraries, ¿com, si no les ha reunides? A Galícia tenim

un govern viciat. I adona't que el govern central és com allò que els testos s'assemblen a les olles, ja veus quins són els tarannàs...

Estan utilitzant el fet que Galícia és una comunitat vella. I els joves estan obligats a emigrar: per exemple el 2000 van haver-hi uns temporals de vent i pluja que van matar tot el marisqueig, i com que vam començar a collar una mica, van dir donarem unes ajudes... Ens porten a una reunió i ens diuen "mira, és clar, hi ha un lucre cessant, però com que no hi ha dany emergent doncs la UE que és d'on vénen les ajudes..." i jo dic, "hi haurà ajudes o no?" i ells "no, sí, però el lucre cessant i el mal emergent" i al final...

Aguíño (Ria d'Arousa). Musclaires davant la visita del president de la Diputació de A Coruña i l'alcalde de Boiro: «Viñeron de paseo» «Veñen a oler fuel»!!... 3/12/02

"no, que no n'hi ha". I nosaltres havíem fet assemblees a les Confraries i tu imagina-te'n una amb les mariscadores –que tenen una edat més aviat alta- explicant-los la cosa del lucre cessant i el dany emergent... Vam parar la Confraria de Pescadors durant 6 mesos: vam deixar de treballar amb les autoritzacions. Molts van haver d'emigrar a Canàries o Balears, i una pala i a posar ciment. I si això no era un problema... què és un problema? Això ha estat per l'envergadura, i pel rebot de la gent, perquè si ells fan

veure que fan alguna cosa, això ho tenien tapat altra vegada. Però s'han passat. I després que sembla que t'estiguin fent un favor amb les ajudes de diners quan hi ha gent que guanya una quarta part del que guanyaven habitualment, perquè el mes de desembre hi ha gent que es treia 800.000 ptes o més, que en tenia per anar fent fins l'estiu per enfocar la pesca en condicions. Jo prefereixo viure de la meua activitat, que si em guanyo 1000 ptes, me'ls guanyo jo, i no sóc dependent d'ells, perquè les ajudes te les donen fins que et vinguin amb el lucre decreixent i el dany emergent...

LI-I si s'obren alguns caladors de pesca?

MM- Que es facin obertures en determinades zones per aguantar els mercats, perquè teníem un producte estrella a nivell mundial, el marisc gallec, i vulguin que no ens prenguin el mercat els de fora: fins aquí ho pots entendre. Però quan encara no ha passat el perill, que es pretengui –per fer-te mirar cap un altre costat- donar una simptomatologia que tot està superat, a mi em sembla un altra aberració més. I, no diuen que no hi ha problemes de diners per a les subvencions? Doncs si no n'hi

ha, aguantes una mica més i fas un sanejament integral, i del mercat no et preocupis, que essent un producte estrella, ho recuperaràs! Però no, ens han deixat a tots els professionals amb una hipoteca impressionant. Arriba un moment que a les nits no dorms, i et surt l'estrès pels ulls. Perquè tampoc no pots perdre els papers, perquè és el que busquen. I et costa, perquè no creguis que no tens ganes de fer-ho, perquè han muntat parafernàlies aquí que era per a matar-los a cops de bastó... □

Altres mareas per resposta

Manifestacions a Santiago, Vigo, A Coruña, Pontevedra... centenars de milers de gallecs exigien dimissions.

Una marea d'indignació que s'estenia als carrers de Madrid i Barcelona.

I que a Galícia s'expressava fins i tot en manifestacions submarines. Foto cedida per SAGA TV - AGAS. □

Girona. Davant el vessament del PP...

Assemblea de Ciències de la UdG

28/11/02. L'ambient que es viu a la Facultat de Ciències arrel de l'aparició d'un cartell de SOS Galícia que véu a saber qui ha penjat –només hi ha un telèfon de Galícia- fa que sembli inevitable que un degoteig de cotxes surtin descontroladament cap a Galícia a netejar platges. La primera reacció és organitzar-ho a través de l'assemblea. Informació prèvia: taques de fuel arriben a la costa i el Govern contracta l'empresa *Tragsa* per realitzar les tasques de neteja. Alternativa: contactar amb les companyes i companys de les Assemblees Anti-LOU de la Universitat de Santiago perquè ens facilitin la logística i els contactes. Així surt un autocar de l'assemblea, amb 60 persones decidides a pal·liar, en la mesura de les seves possibilitats, la catàstrofe.

1/12/02. Arribem a Galiza a la tarda – déu és de dretes i l'autocar es posa malalt a Benavente-: passem en una àrea de servei la manifestació més gran de la història de Galiza que està tenint lloc a Santiago. Els companys i companyes de l'exassemblea Anti-LOU ens aconsegueixen un lloc per dormir i organitzem una assemblea conjunta per a posar-nos al dia de la **situació real**: es tracta d'una marea negra, no de petites taques que afecten el litoral; la neteja es limita a les platges: no s'està fent cap esforç per avaluar i netejar el litoral rocós i el fons marí; no hi ha cap informació sobre la composició del fuel, només se sap que es tracta d'un fuel residual, les primeres analítiques del CEDRE francès diuen que altament cancerígen; el vessament no ha estat un accident, ha estat una negligència del Govern Central, és per això que els esforços a Galiza s'han de dirigir a demanar responsabilitats polítiques i dimissions; hi ha una desinformació brutal perquè els Govern Central i Autònom practiquen una censura sistemàtica sobre els mitjans de comunicació.

2/12/02. Ens plantem a la platja de Caion -Costa da Morte, Ries Altes- per començar les tasques de neteja -de fet, ens tocava Muxía, però el rei havia d'anar a fer-s'hi la foto i sembla que no despertàvem prou confiança. Treballem 2 hores al matí i 2 a la tarda; marejats. Conclusions: el material –les

UNIVERSIDADE NÓMADA

16 a 19 de desembre de 2002. L'experiència *Universidade Nòmada* s'ha iniciat.

Aquesta serà la denominació que, des d'ara, adopti la Facultat de Ciències de la Comunicació, i per extensió la Universitat de Santiago de Compostel·la, durant el període especial, massa llarg, en el qual ens trobem: ha passat alguna cosa ha succeït i la universitat busca el seu lloc. La denominació respon a una iniciativa d'alumnes i professors, en què l'enorme grup, al voltant de 200 persones diàriament, empenia un petit viatge, de tot just una hora d'autobús, facilitat per la Universitat, fins el poble costaner de Ribeira. Allà es rebien instruccions del coordinador del voluntariat corresponent, per a portar a terme la neteja de platges: Lira, Corrubedo... Durant la tarda, a l'IES Lelia Doura de Ribeira, l'alumnat es distribuïa en una sèrie de tallers que els seus professors havien dissenyat, entre ells, un taller de televisió, un taller de fotografia, un taller de literatura gallega, un taller de ràdio, un taller d'infografia, un taller sobre polítiques d'informació, que començaven cap a les quatre de la tarda i continuaven fins a les set, aproximadament, hora de tornar a Santiago. Cada taller tenia com a objectiu gestionar la tasca de recollida realitzada durant el matí, recollida perceptiva, recollida tàctil de matèria informe, que calia disseccionar, examinar, reconèixer, classificar, i mentre aquestes tasques es duïen a terme, un convenciment ens travessava tots: Nunca Más.

Antía López Gómez
(Universitat de Santiago de Compostel·la)

nostres mans, mascaretes contra la pols i granotes de paper- no és ben bé el que seria òptim; no tenim informació del grau de toxicitat i, per tant, de quines mesures de seguretat s'haurien de prendre; és evident que hi ha d'haver treballant professionals especialitzats i amb dedicació completa durant anys; els voluntaris netegem, exclusivament, la part que causa més impacte visual, que no coincideix amb la que causa més impacte ecològic, de manera que el fuel entrarà inevitablement en la cadena tròfica contaminant generacions senceres de peix i marisc gallec; el Govern utilitza els voluntaris –és a dir: nosaltres- per tapar el desastre.

Mentrestant, els pescadors de Caion -al bar, amb el rei passejant-se per la tele a la platja de Muxía- ens diuen que no surten a netejar fuel perquè els han avisat que, si ho fan, no cobraran les indemnitzacions. I que ja en tenen experiència: 6 mesos de subvencions i després s'aixecarà la veda, com quan el vaixell Mar Egeo.

Amb totes aquestes reflexions l'assemblea a l'autocar decideix que hem de deixar de netejar i dedicar-nos a recollir informació per fer una feina de denúncia i de mobilització més útil i continuada des de Girona. En arribar a Santiago ens dirigim a l'assemblea muntada amb els companys/es gallecs/es i els informem de la decisió –entre els companys gallecs hi ha sectors que ens donen suport, d'altres, anarquistes, ens diuen que ens equivoquem: tot el fuel que puguem treure de les platges, encara que sigui amb les mans, ja no hi serà, i això és el que importa. Juntament amb el grup ecologista Erva convoquem una concentració davant la Xunta l'endemà al matí i elaborem un manifest i un comunicat de premsa denunciant

la negligència del Govern Central i la Xunta a l'hora de gestionar el conflicte, i com ens hem sentit utilitzats per ells per tapar-la. En aquesta segona assemblea fem una discussió més profunda i amb elements que ens fa adonar de tots els interessos econòmics que hi ha pel mig i comencem a tenir molt clar qui està traient els beneficis d'aquest desastre.

3/12/02. El matí següent ens concentrem davant de la seu de la Xunta a San Caetano i passem la tarda a la Ria d'Arousa per veure com s'està reaccionant davant l'arribada de les primeres taques de fuel a la boca de la Ria. Tot el sector que viu del mar –pescadors, mariscadors, musclers- amb les seves barques i els instruments de pesca, sense cap informació de la toxicitat del fuel ni de com evitar l'entrada a la Ria, recollint amb els seus propis mitjans i durant moltes hores seguides d'exposició al fuel. La Xunta ni tan sols els proporcionava contenidors per abocar el fuel que recollien del mar i cap tècnic no els assessorava en res. I, malgrat tot, van aturar el fuel.

El que ens acaba de rematar és veure amb els nostres ulls com els periodistes envien cròniques que no tenen res a veure amb el que està passant allà: després de donar la informació apaguen el micro i li diuen al càmera que el que acaben de dir no s'ho creuen ni ells.

Aquella mateixa tarda, després de passar per Corrubedo, Ribeira i Agiño –l'alcalde del PP va haver de sortir per potes davant de la ràbia i la desesperació plenes de chapapote dels mariners- agafem l'autocar per tornar cap a Girona amb una cosa ben clara: la lluita no està en netejar les platges.

Així l'assemblea de Ciències treu immediatament un manifest, al qual

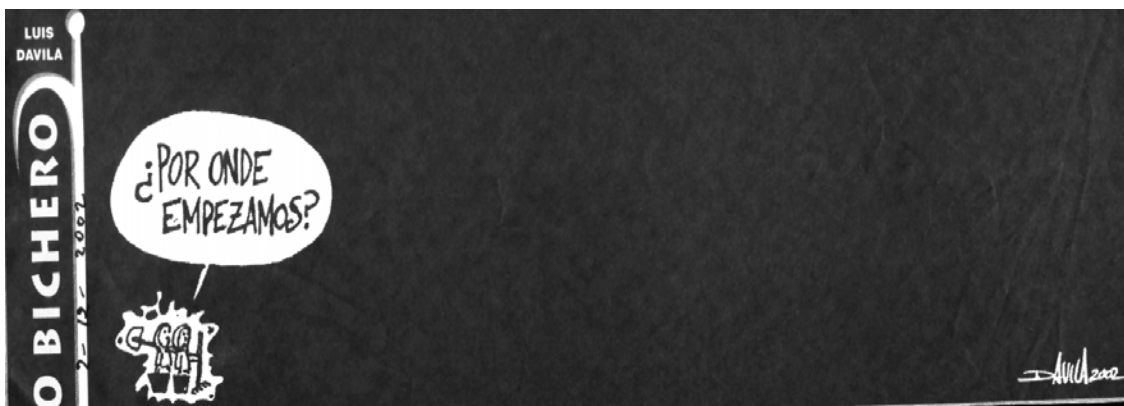
s'adheriran una vintena d'organitzacions, i que serà l'origen de Deixade-nos a nós! Plataforma de solidaritat amb el poble gallec; convoca dues concentracions davant de la Subdelegació del govern a Girona en solidaritat amb el poble gallec i exigint la dimissió del Govern Central i de la Xunta de Galiza, i convida tres companys gallecs a fer una ronda de xerrades per Catalunya del 16 al 20 de desembre. Perquè la lluita no està en netejar les platges...

Laia, UdG

Amb el poble gallec

Entre els dies 16 i 20 del desembre passat tres companys gallecs -Anxo Figueira, muscler de la Ria d'Arousa; Perico Alonso, d'ERVA-Ecoloxistas en Acción i Sabela López, estudiant de la Universitat de Santiago i militant de la FPG-, van fer una gira de xerrades per Catalunya sota el títol "Davant de la prepotència del Govern del PP, la lluita del poble gallec pels llocs de treball i el medi ambient". Els tres companys havien estat convidats per l'assemblea d'estudiants de la facultat de ciències de la Universitat de Girona arrel de la seva expedició a Galícia, i van parlar a les universitats de Girona, a la UB i l'Autònoma, i en centres socials de Girona, Figueres i Rubí. Alguns d'aquests actes van ser organitzats per Lluita Internacionalista. Les paraules dels companys gallecs haurien de servir per organitzar la

solidaritat amb el poble gallec i, alhora, la indignació contra el govern del PP en forma de mobilitzacions i accions diverses a Catalunya. Un exemple en aquest sentit és la constitució de la plataforma Deixade-nos a nós a Girona que convoca una gran manifestació per al proper diumenge 26 de gener. □

Marea de solidaritat

La mobilització del poble gallec i la solidaritat des de la resta de l'Estat –expressada sovint en una veritable marea de voluntaris que s'ha estès per les platges gallegues– són, sens dubte, la cara positiva d'una catàstrofe sense paliatius. Anar a Galícia a netejar platges és, abans que res, una de les formes possibles de traducció positiva i solidària d'una indignació fèrtil que prova de respondre la pregunta que hauria de ser obligada: i davant d'això, què puc fer, jo? Els gallecs han repetit fins a la sacietat fins a quin punt va ser important l'arribada massiva de gent de fora, sobre tot en els primers –i llarguíssims– dies de perplexitat davant de la contradicció entre allò que veien amb els propis ulls i la realitat virtual en què pretenien

O Pindo- 4/1/03

tancar-los els governs de la Xunta i de l'Estat, no només no actuant de cap manera contra la marea, sinó, també, utilitzant totes les seves armes per negar-la. En paral·lel, els voluntaris han fet i fan el paper d'altaveu allà d'on vénen de la ràbia indignada del poble gallec. I evidencien la passivitat obscena, en aquest cas, de l'Estat: tot allò que han cobert els voluntaris és que no ho ha cobert qui tenia la responsabilitat de fer-ho. Això deu explicar en bona part la política

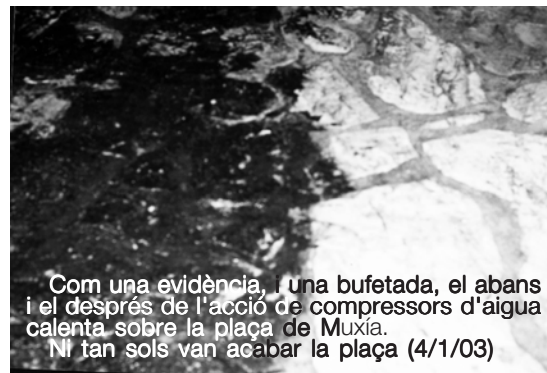
aparentment erràtica davant de la marea solidària de voluntaris dels governs de la Xunta i de l'Estat, entre posar tots els esforços per controlar-los –amb l'ajut inestimable, per exemple, en el cas de Catalunya, de l'Incavol de la Generalitat– i provar de fer-los desistir.

Les tasques que estan fent els voluntaris sobre el terreny són, en una paraula, desesperants. A O Pindo, a la Costa da Morte, vèiem desenes de persones amb la granota blanca recollint una per una, amb les mans, incomptables galetes de fuel de la mida d'una moneda d'un cèntim, o de dos, o de cinc, o, en el millor dels casos, de vint cèntims, de la superfície de la platja, mentre gratant amb el peu a la sorra es trobaven una sobre l'altra capes i més capes de sorra i de fuel acumulades per més d'un mes i mig de mareas que, és clar, no s'aturen... i continuen dipositant més sorra i més fuel. Uns metres més enllà, a les roques, l'espectacle era dantesca. Un grup de 20 persones provant de treure amb les mans una catifa densa d'un fuel semisòlid que ofegava, marejava i feia plorar darrera d'unes mascaretes de filtre químic que no existien. Avui, després de deu dies gratant pacientment –en algun sentit també inútilment– amb paletes la superfície asfaltada de les roques, havia arribat una taca més de chapapote, perquè la bèstia, a tres mil metres de profunditat, segueix vomitant merda sense aturador.

I és que els gestors dels interessos d'aquells que són capaços de traslladar petroli d'una banda a l'altra del globus –que no són gens eteris: que són uns governs amb noms i cognoms i filiació i que tenen la barra de dirnos que ens representen a nosaltres– són incapaços de dur sedassos a les platges i compressors a les roques per treure el fuel a pressió; encara més de

desplegar els mitjans que els treballadors del mar reclamen des del primer dia (barreres anticontaminació, vaixells que aspirin el fuel al mar i no pas quan el mal ja està fet, a terra); encara més de posar límits al tràfic mortífer dels que en treuen un benefici desbocat. Serveixen per desmantellar els serveis públics que podrien paliar desastres, però no per evitar la destrucció dels mitjans de subsistència del poble gallec. Serveixen per tancar fàbriques, però no per contractar i formar entre els aturats gallecs –el 13'4% de la població abans del Prestige– brigades de treballadors per restaurar una costa destruïda sota la seva responsabilitat. Serveixen per aixecar la veda, però no per garantir que el peix i el marisc que mengem no és una bomba cancerígena.

SOLIDARITAT

Com una evidència, i una bufetada, el abans i el després de l'acció de compressors d'aigua calenta sobre la plaça de Muxia. Ni tan sols van acabar la plaça (4/1/03)

Per això mateix, la marea solidària que són els voluntaris no pot quedar-se en això, ha de ser un estímul més per a la mobilització i l'organització, que han de servir, abans que res, per obligar el govern de la Xunta i de l'Estat a posar els mitjans i, tot seguit, a assumir les responsabilitats polítiques dimitint. Perquè no podem estar netejant per sempre més la merda de les platges dels seus desastres. □

O Pindo- 4/1/03

deixade-nos a nós!

plataforma de solidaritat amb el poble gallec

Davant del desastre que suposa la marea negra provocada per l'enfonsament del Prestige i la negligència inexplicable del Govern Central i de la Xunta de Galiza a l'hora de –se suposa- fer-hi front, volem denunciar:

- Que des del primer moment d'alarma del Prestige el govern espanyol es va sotmetre a les pressions polítiques i als interessos econòmics en lloc d'evitar el desastre.
- Que les tasques de neteja es limiten a les platges, i exclusivament a la seva superfície, perquè és el que causa més impacte visual; mentrestant les onades i els corrents marins estenen el fuel per tot el litoral sorrenc i rocós i pel fons marí. L'Administració s'ha instal·lat en la fal·làcia que només existeix el problema que es veu.
- Que el Govern de l'Estat Espanyol i la Xunta estan utilitzant deliberadament el treball solidari dels voluntaris per encobrir la seva total inacció. Mentre segueixen sense posar ni els més imprescindibles dels mitjans materials, tècnics i humans necessaris, paguen sense complexos una empresa privada i no especialitzada –TRAGSA- perquè “coordini els voluntaris”. Davant la inhibició de les administracions han estat els pescadors, mariscadors i musclers gallecs amb els seus propis mitjans, sacrificant les eines de treball i exposant -sense cap mesura de seguretat- la seva salut, els qui han fet front de manera més efectiva a la marea negra.
- Que les administracions es neguen a subministrar cap informació creïble sobre la composició del fuel vessat que cobreix les costes gallegues i, sobre tot, de quins efectes tindrà sobre la salut d'aquells que treballen en les tasques de neteja i de tota la població que hi està exposada. El 40% del fuel vessat són, de fet, hidrocarburs aromàtics cancerígens.
- Que les administracions, central i autonòmiques, exerceixen pressió directa i un control sistemàtic sobre els mitjans de comunicació gallecs i de la resta de l'Estat. Com han denunciat els seus treballadors s'arriben a censurar expressions i es prohibeix prendre imatges de les zones més afectades amb l'objectiu d'anestesiàr la societat gallega davant d'una catàstrofe que no han sabut –o no han volgut- evitar.
- Que la política de subvencions que estan aplicant el Govern Central i la Xunta són un xantatge polític per frenar la resposta indignada dels treballadors afectats i que, de cap manera, serveix per paliar l'impacte brutal que la marea negra del Prestige tindrà sobre una societat gallega a la qual semblen voler abocar, una vegada més, a l'emigració com a única forma possible de supervivència.
- Que desenes més de Prestige estan navegant ara mateix arreu del món –inclòs el mar Mediterrani- amb la connivència d'uns governs i d'una Unió Europea que segueixen la lògica de mercat a la qual no importa gens que es destrueixin zones senceres del nostre planeta ni, amb ells, els mitjans de subsistència d'aquells que hi viuen.

Davant de tot això exigim al Govern de l'Estat Espanyol i a la Xunta de Galiza:

1. Que posin immediatament a disposició del poble gallec tots els recursos materials, tècnics i humans necessaris per frenar la catàstrofe i que, tot seguit, assumeixin d'una vegada les seves responsabilitats polítiques de l'única forma possible a aquestes alçades: dimitint.

2. Que facin pública tota la informació que retenen relativa a les marees negres del Prestige per a què es prenguin les mesures necessàries per tal de protegir la salut de la població exposada.

3. Que s'elabori immediatament un estudi d'impacte ambiental i un pla de repoblament i restauració per a tota la costa gallega.

4. Que es posi en marxa ja un pla que garanteixi feina i condicions de vida dignes per a tots els treballadors afectats directament o indirectament per la catàstrofe del Prestige.

5. Que deixin de prevaldre els interessos econòmics de la indústria petrolera i que s'aposti per energies respectuoses amb el medi ambient. És aturant el trànsit de substàncies perilloses que farem que mai més no hi hagi un altre Prestige.

6. Que s'aturi tota forma de repressió contra qualsevol forma de protesta que adopti el poble gallec i aquells que s'hi solidaritzen

I fem una crida a totes les organitzacions polítiques i socials per a què s'adhereixin a aquest manifest i a tota la societat per a què es manifesti: la solidaritat amb el poble gallec s'expressa mobilitzant-nos al seu costat.

Adepar, Ateneu de Riudarenes, l'Assemblea del CS la Màquia, Arítjol, Ateneu Naturalista, CGT, Cincsiset, Escola d'Adults de Girona, Galanthus, Lluita Internacionalista,

Mené Detrás, Plataforma d'Assemblees de Facultat i Escola de la UdG, Plataforma Ciutadana de Maçanet.

Declaracions oficials

(ve de pàg. 2)

"A UNA PROFUNDIDAD DE 3.500 M. Y A DOS GRADOS DE TEMPERATURA, EL FUEL ESTARÍA EN UN ESTADO SÓLIDO, POR LO QUE, EN PRINCIPIO, EL COMBUSTIBLE NO SE VERTERÁ". Mariano Rajoy, vicepresidente del gobierno. (24/11/02)

"LA LABOR DEL EJECUTIVO DE AZNAR HA EVITADO LO PEOR". Loyola de Palacio, Comisaria de Transportes de la UE (25/11/02)

"NO PODEMOS TENER UN BARCO [ANTICONTAMINACIÓN] PARA UN ACCIDENTE AISLADO". Enrique L. Veiga, Conselleiro de Pesca (25/11/02)

"SINO HUBIÉRAMOS ALEJADO EL BUQUE MAR ADENTRO, LA MANCHA YA ESTARÍA EN LA COSTA". Enrique L. Veiga, Conselleiro de Pesca (26/11/02).

"CALCULO QUE EN QUINCE DÍAS PODRÁN ABRIRSE A LA PESCA ZONAS PROHIBIDAS". Miguel A Arias Cañete, ministro de pesca . (26/12/02)

"NO FLETAMOS BARCOS QUE NO SEAN SEGUROS". Portavoz de la empresa Crown Resources AG, propietaria de la carga del Prestige (26/11/02)

"LA POSIBILIDAD DE BOMBARDEAR EL BARCO ANTES DE SU HUNDIMIENTO FUE DISPARADA ".[LA IDEA FUE DEL MINISTRO DE DEFENSA]. Mariano Rajoy, vicepresidente del gobierno. (29/11/02)

"EL FUEL DEL PRESTIGE ES EL MENOS TOXICO DE TODOS CUANTOS VERTIDOS, HA SUFRIDO GALICIA". Mariano Rajoy, vicepresidente del gobierno (30/11/02)

"YO NO VEO NINGUNA CRISPACIÓN SOCIAL POR EL PRESTIGE". Jaime Matas, Ministro de Medio Ambiente (3/12/02)

"EN ESTA CATÁSTROFE SE HA ACTUADO CON UNA CELERIDAD Y UNA CANTIDAD DE MEDIOS SIN PRECEDENTES" y ante las primeras grietas habla de "PEQUEÑOS HILILLOS COMO DE PLASTILINA". Mariano Rajoy, vicepresidente del gobierno.(5/12/02)

"FALTAN A LA VERDAD QUIENES CREEN DEMOSTRADO QUE EL CASCO -DEL PRESTIGE- PIERDE PETRÓLEO". José Mª Aznar, Presidente del Gobierno (7/12/02)

"NO SE SABE SI HABRÁ SOLIDIFICACIÓN [DEL FUEL QUE QUEDA EN EL PRESTIGE] NI CUANDO SE PRODUCIRÁ". Mariano Rajoy, vicepresidente del gobierno. (8/12/02)

"NO SE PREVÉ QUE APAREZCAN NUEVAS GRIETAS [EN EL CASCO DEL PRESTIGE]". M. Rajoy, vicepresidente del gobierno. (10/12/02)

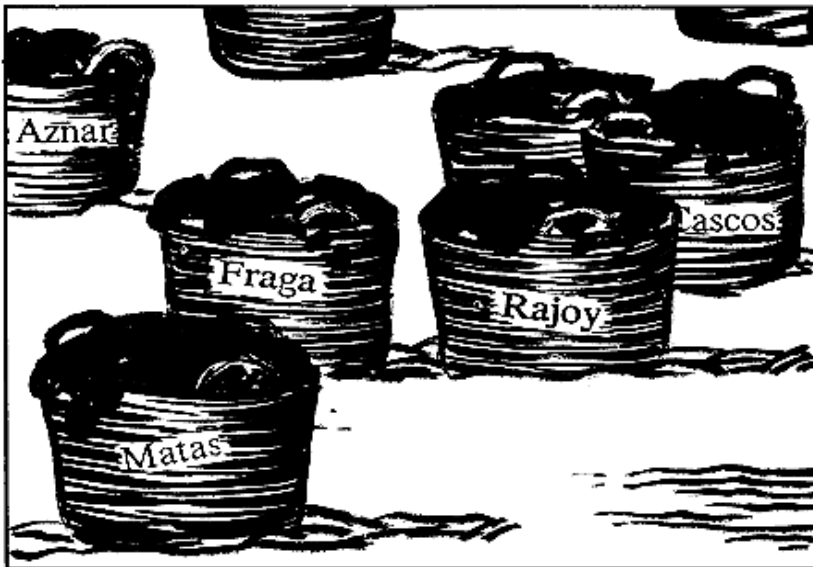
"NO ESTÁ UNO EN ABSOLUTAMENTE TODOS LOS TEMAS Y NO PUEDE ACERTAR SIEMPRE". Mariano Rajoy, vicepresidente del gobierno, justificando ante el Congreso declaraciones "incorrectas" realizadas el día anterior sobre quién tomó la decisión de alejar el Prestige. (12/12/02)

GOGUE (2/12/02)

Iniciatives en perspectiva

A més de la manifestació de Girona del 26, n'hi ha prevista una altra el mateix dia a A Coruña. Així mateix, la reunió del divendres 10 de Nunca Mais a Santiago, va resoldre convocar-ne una de central de tota Galícia a A Coruña el 9 de febrer.

elroto@inicia.es

Mai més de Barcelona, es prepara per convergir amb les mobilitzacions contra el pla hidrològic nacional.

Pel que sembla, a proposta de la Plataforma de Madrid, s'impulsaria una marxa de Galícia a Madrid que convergiria amb la crida a una mobilització estatal a la capital. Si es concreta, aquest pot ser el camí per unificar el rebuig al PP i l'exigència de responsabilitats, encara més quan pel febrer hi ha la vaga general d'Andalusia i Extremadura pel PER: tots els esforços haurien de destinar-se a fer coincidir aquestes mobilitzacions per forçar el govern a escoltar el carrer i dimitir.

Pots subscriure't a la nostra revista mensual (a escollir versió en castellà o en català) enviant les teves dades a l'apartat de correu i fent l'ingrés per un any al compte corrent: La Caixa 2100- 3459-38- 2100220515 (25 euros si te l'hem d'enviar per correu dins de l'Estat espanyol). La subscripció de lliurament en mà és de 17 euros i la podeu fer posant-vos en contacte amb qualsevol militant del grup.

Publicació mensual de Lluita Internacionalista. Dip. legal B-48673-2001
Lluita Internacionalista no es fa responsable de l'opinió expressada en els articles signats.

Aquí ens trobaràs

Ap. Correu 23036 CP - 08080 de Barcelona
Ap. Correu 206 CP- 17080 de Girona
Ap. Correu 92 CP-28320 de Madrid
e-mail: luchaint@telefonica.net
<http://personal1.iddeo.es/luchaint>

Lluita Internacionalista és una organització trotskista. El nostre objectiu és la revolució socialista, per acabar amb el capitalisme i construir el socialisme. Impulsem la lluita obrera i jove, i la democràcia obrera. Defensem el dret a l'autodeterminació dels pobles, que és negat per l'Estat Monàrquic, un règim que cal abolir. La nostra lluita és internacionalista: pretenem la reconstrucció de la IV Internacional. LI és secció simpatitzant de la Lliga Internacional dels Treballadors-Quarta Internacional (LIT-CI).

LI